

Az Alkotmány és annak módosításai oldalhú másolatban

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYA
(1949. évi XX. törvény)

E szám ára 1 Ft 50 fillér.

174. szám.

Budapest, 1949. augusztus 20. szombat.

MAGYAR KÖZLÖNY

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK TÁRA

A LAP MAI SZÁMÁBAN KÖZZÉTETT TÖRVÉNY TARTALOMJEGYZÉKE :
1949. évi 20. törvény. A Magyar Népköztársaság Alkotmánya.

1949. évi
20. törvény.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
ALKOTMÁNYA.

Emlékezetül adom mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország Országgyűlése a következő törvényt alkotta :

A nagy Szovjetunió fegyveres ereje felszabadította országunkat a német fasiszták igája alól, szétzúzta a földesurak és nagytőkések népellenes államhatalmát, megnyitotta dolgozó népünk előtt a demokratikus fejlődés útját. A régi rend urai és védelmezői ellen vívott kemény küzdelmekben hatalomra jutva, a magyar munkásosztály, szövetségben a dolgozó parasztsággal, a Szovjetunió önzetlen támogatásával újjáépítette háborúban elpusztult országunkat. Évtizedes harcokban megedződött munkásosztályunk vezetésével, az 1919. évi szocialista forradalom tapasztalataival gazdagodva, a Szovjetunióra támaszkodva népünk megkezdte a szocializmus alapjainak lerakását s országunk a népi demokrácia útján halad előre a szocializmus felé. E küzdelem és országépítő munka már megvalósult eredményeit, országunk gazdasági és társadalmi szerkezetében végbement alapvető változásokat fejezi ki és a további fejlődés útját jelöli meg : **A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYA.**

I. FEJEZET.

A Magyar Népköztársaság.

1. §. Magyarország : népköztársaság.
2. §. (1) A Magyar Népköztársaság a munkások és dolgozó parasztok állama.
(2) A Magyar Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé. A város és falu dolgozói választott és a népek felelős küldöttek útján gyakorolják hatalmukat.
3. §. A Magyar Népköztársaság állama védi a magyar dolgozó nép szabadságát és hatalmát, az ország függetlenségét, harcol az ember kizsákmányolásának minden formája ellen, szervezi a társadalom erőt a szocialista építésre. A Magyar Népköztársaságban megvalósul a munkásság és a dolgozó parasztság szoros szövetsége a munkásosztály vezetésével.

II. FEJEZET.

A társadalmi rend.

4. §. (1) A Magyar Népköztársaságban a termelési eszközök zöme társadalmi tulaj-

donként az állam, a közületek vagy szövetkezetek tulajdonában van. Termelési eszközök magántulajdonban is lehetnek.

(2) A Magyar Népköztársaságban a népgazdaság irányító ereje a nép államhatalma. A dolgozó nép fokozatosan kiszorítja a tőkés elemeket és következetesen építi a gazdaság szocialista rendjét.

5. §. A Magyar Népköztársaság gazdasági életét állami népgazdasági terv határozza meg. Az államhatalom a társadalmi tulajdonban levő vállalatokra, az állami bankrendszerre, a mezőgazdasági gépállományokra támaszkodva irányítja és ellenőrzi a népgazdaságot a termelők fejlődésére, a közvagyon növelésére, a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának állandó emelésére és az ország védelemének fokozására érdekében.

6. §. Az egész nép vagyonaként az állam és a közületek tulajdona: a föld méhének kincsei, az erdők, a vizek, a természeti erőforrások, a bányák, a jelentős ipari üzemek, a közlekedési eszközök — vasút, szárazföldi, vízi- és légiutak —, a bankok, a posta, a táviró, a távbeszélő, a rádió, az állam által szervezett mezőgazdasági üzemek: állami gazdaságok, gépállományok, öntözőművek stb. Az állam vállalatai látják el a külkereskedelmet, valamint a nagykereskedelmet; az állam irányítja az egész kereskedelmi forgalmat.

7. §. (1) A Magyar Népköztársaság elismeri és biztosítja a dolgozó parasztok jogát a földhöz és köteletségének tekinteli, hogy állami gazdaságok szervezésével, mezőgazdasági gépállományokkal, az önkéntes társulás és a közös munka alapján működő termelőszövetkezetek támogatásával elősegítse a mezőgazdaság szocialista fejlődését.

(2) Az állam elismeri és támogatja a dolgozóknak a kizsákmányolás ellen irányuló minden valóságos szövetkezeti mozgalmát.

8. §. (1) A munkával szerzett tulajdont az alkotmány elismeri és védi.

(2) A magántulajdon és a magánkezdemenyezés a köz érdekeit nem sértheti.

(3) Az öröklési jogot az alkotmány biztosítja.

9. §. (1) A Magyar Népköztársaság társadalmi rendjének alapja a munka.

(2) Minden munkaképes polgárnak joga, kötelessége és becsületbeli ügye, hogy képességei szerint dolgozzék.

(3) A dolgozók munkájukkal, munkaversenyben való részvételükkel, a munkafegyelem fokozásával és a munkamódszerek tökéletesítésével a szocialista építési ügyét szolgálják.

(4) A Magyar Népköztársaság megvalósítani törekszik a szocializmus elvét: „Mindenki képessége szerint, mindenkinek munkája szerint”.

III. FEJEZET.

Az államhatalom legfelsőbb szervei.

10. §. (1) A Magyar Népköztársaság legfelsőbb államhatalmi szerve az országgyűlés.

(2) Az országgyűlés gyakorolja a népszuverénitá-
ból folyó összes jogokat, meghatározza a kormány-
zás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az országgyűlés:

a) törvényeket alkot,

b) meghatározza az állami költségvetést,

c) megállapítja a népgazdasági tervet,

d) megválasztja a Népköztársaság Elnöki Tanácsát

e) megválasztja a minisztertanácsot,

f) minisztériumokat létesít és szüntet meg, illető-
leg meghatározza és megváltoztathatja a minisztérium-
ok feladatkörét,

g) dönt a hadüzenet és a békekötés kérdésében

h) közkegyelmet gyakorol.

11. §. (1) Az országgyűlést négy évi időtartamra
választják.

(2) Országgyűlési képviselőt az országgyűlés
hozzájárulása nélkül letartóztatni vagy ellene bü-
nvádi eljárást indítani — tettenérés esetét kivéve —
nem lehet.

(3) Minden politikai, gazdasági vagy egyéb tevé-
kenység, illetőleg magatartás, amely ellentétben áll
a dolgozók érdekével, összeférhetetlen az ország-
gyűlési képviselői megbízással.

12. §. (1) Az országgyűlés évenként legalább két
üzben ül össze rendes ülésszakra.

(2) Az országgyűlést a képviselők egyharmadának
írásbeli kérelmére vagy a Népköztársaság Elnöki Ta-
nácsának határozata alapján össze kell hívni.

(3) Az országgyűlés tagjai sorából elnököt, két
alelnököt és hat jegyzőt választ.

(4) Az országgyűlés üléseinek összehívásáról a
Népköztársaság Elnöki Tanácsa gondoskodik.

(5) Az országgyűlés működésének szabályait és
tárgyalási rendjét ügyrendben állapítja meg.

13. §. Az országgyűlés ülései általában nyilváno-
sak. Rendkívüli esetben az országgyűlés zárt ülés
tartását is elhatározhatja.

14. §. (1) A törvényhozás joga az országgyűlést
illeti meg.

(2) Törvényt a Népköztársaság Elnöki Tanácsa,
a minisztertanács, továbbá bármely országgyűlési
képviselő kezdeményezhet.

15. §. (1) Az országgyűlés akkor határozatképes,
ha a képviselőknek legalább fele jelen van.

(2) Határozatait az országgyűlés szótöbbséggel
hozza.

(3) Az alkotmány megváltoztatásához az ország-
gyűlési képviselők kétharmadának szavazata szüksé-
ges.

16. §. Az országgyűlés által elfogadott törvényt
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és tit-
kára írják alá. A törvényt kihirdetéséről a Tanács
elnöke gondoskodik. A törvényt a hivatalos lapban
kell kihirdetni.

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK TÁRA

17. §. (1) Az országgyűlés a szükséghez képest bármely kérdés megvizsgálására tagjaiból bizottságot küldhet ki.

(2) A hatóságok, hivatalok és intézmények, valamint az állam minden polgára köteles az országgyűlési bizottság által kívánt adatokat rendelkezésre bocsátani, illetőleg a bizottság előtt vallomást tenni.

18. §. (1) Az országgyűlés megbízatásának lejártát is kimondhatja feloszlását.

(2) Háború vagy egyéb rendkívüli körülmények esetén az országgyűlés megbízatásának meghatározott időre való meghosszabbítását is kimondhatja.

(3) A feloszlott országgyűlést a Népköztársaság Elnöki Tanácsa háború vagy egyéb rendkívüli körülmények esetén ismét összehívhatja. Az ekként összehívott országgyűlés megbízatásának meghosszabbítása tárgyában maga határoz.

(4) Az országgyűlés feloszlásától számított három hónapon belül új országgyűlést kell választani.

(5) A megválasztott országgyűlést a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a választást követő egy hónapon belül hívja egybe.

19. §. (1) Az országgyűlés első ülésén tagjai sorából megválasztja a Népköztársaság Elnöki Tanácsát, amely elnökből, két helyettes elnökből, titkárból és tizenhét tagból áll.

(2) A minisztertanács elnöke, elnökhelyettesei és tagjai a Népköztársaság Elnöki Tanácsába nem választhatók.

20. §. (1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsának hatásköre:

- a) kitzúzi az országgyűlési választásokat,
- b) összehívja az országgyűlést,
- c) törvényeket kezdeményez,
- d) országos jelentőségű kérdésekben népszavazást rendelhet el,
- e) a Magyar Népköztársaság nevében nemzetközi szerződéseket köt,
- f) megerősíti a nemzetközi szerződéseket,
- g) megbízza és fogadja a követeket,
- h) kinevezi a törvény által meghatározott fontosságú megbízatású állami alkalmazottakat, valamint fegyveres erők magasabbrandú tisztjeit,
- i) adományozza az országgyűlés által alapított érdemjeleket és címeket, valamint hozzájárul külföldi érdemjelek és címek viseléséhez,
- j) gyakorolja a kegyelmezési jogot,
- k) dönt azokban az ügyekben, amelyeket külön törvény hatáskörébe utal.

(2) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az államigazgatási és a helyi államhatalmi szervek által hozott minden olyan jogszabályt, határozatot vagy intézkedést megsemmisíthet, illetőleg megváltoztathat, amely az alkotmányba ütközik, vagy sérti a dolgozó nép érdekeit.

(3) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa feloszlathatja az államhatalomnak azt a helyi szervét, melynek működése az alkotmányba ütközik, vagy a dolgozó nép érdekeit súlyosan veszélyezteti.

(4) Ha az országgyűlés nem ülésezik, az országgyűlés jogkörét a Népköztársaság Elnöki Tanácsa gyakorolja; az alkotmányt azonban nem változtathatja meg.

(5) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa által alkotott jogszabályok törvényerejű rendeletek, amelyeket az országgyűlés legközelebbi ülésén be kell mutatni.

(6) A Népköztársaság Elnöki Tanácsának minden határozatát és intézkedését az elnök és a titkár írják alá. Rendeleteit a hivatalos lapban kell kihirdetni.

21. §. (1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsának megbízatása akkor szűnik meg, amikor az országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsát újonnan megválasztja.

(2) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az országgyűlésnek felelős és köteles működéséről az országgyűlésnek beszámolni.

(3) Az országgyűlés jogosult a Népköztársaság Elnöki Tanácsát vagy bármely tagját visszahívni.

(4) A Népköztársaság Elnöki Tanácsának határozatképességéhez az elnökön és titkáron kívül kilenc tag jelenléte szükséges.

(5) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa ügyrendjét maga alkotja meg és azt az országgyűlésnek bemutatja.

IV. FEJEZET.

Az államigazgatás legfelsőbb szerve.

22. §. Az államigazgatás legfelsőbb szerve a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa.

23. §. (1) A minisztertanács

- a) a minisztertanács elnökéből,
- b) a minisztertanács elnökhelyetteséből, illetőleg elnökhelyetteseiből,
- c) az államminiszterből, illetőleg államminiszterekből és
- d) a minisztériumokat vezető miniszterekből áll.

(2) A minisztertanácsot, illetőleg egyes tagjait a Népköztársaság Elnöki Tanácsának javaslatára az országgyűlés választja meg és menti fel.

(3) Az országgyűlés ülésein a minisztertanácsnak azok a tagjai is részt vehetnek és felszólalhatnak, akik nem országgyűlési képviselők.

24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- a nehézipari minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,

a földművelésügyi minisztérium,
a külkereskedelmi minisztérium,
a belkereskedelmi minisztérium,
az építésügyi minisztérium,
a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
a vallás- és közoktatásügyi minisztérium,
a népjóléti minisztérium.

25. §. (1) A minisztertanács :

a) irányítja a minisztériumok és a közvetlenül alá rendelt egyéb szervek munkáját,
b) biztosítja a törvények és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa rendeleteinek végrehajtását,
c) biztosítja a népgazdasági tervek megvalósítását,
d) megoldja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály hatáskörébe utal.

(2) A minisztertanács feladatának ellátása körében rendeleteket bocsáthat ki, amelyek azonban a Népköztársaság törvényeivel vagy a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által hozott rendeletekkel nem ellenkezhetnek.

(3) A minisztertanács rendeleteit a minisztertanács elnöke írja alá; azokat a hivatalos lapban kell kihirdetni.

(4) A minisztertanács minden más államigazgatási szerv vagy az államhatalom helyi szervei által hozott minden olyan jogszabályt, határozatot vagy intézkedést megsemmisíthet, illetőleg megváltoztathat, amely az alkotmányba ütközik, vagy a dolgozó nép érdekeit sérti.

26. §. (1) A minisztertanács elnöke vezeti a minisztertanács üléseit, gondoskodik a minisztertanács rendelkezéseinek és határozatainak végrehajtásáról, irányítja a közvetlenül alá rendelt szervek munkáját.

(2) A miniszterek a jogszabályok rendelkezéseinek és a minisztertanács határozatainak megfelelően vezetik az államigazgatásnak feladatkörükbe tartozó ágait és irányítják az alájuk rendelt szerveket.

(3) A minisztertanács elnöke és a miniszterek feladatuk ellátása körében rendeleteket adhatnak ki, amelyek azonban a Népköztársaság törvényeivel, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa vagy a minisztertanács által hozott rendeletekkel nem ellenkezhetnek. A rendeleteket a hivatalos lapban kell kihirdetni.

27. §. (1) A minisztertanács működéséért az országgyűlésnek felelős. Köteles munkájáról az országgyűlésnek rendszeresen beszámolni.

(2) A minisztertanács elnöke (helyettese) és tagjai intézkedéseikért és magatartásukért egyénileg is felelősek. A felelősségvonnás módját külön törvény szabályozza.

(3) Az országgyűlés tagjai a minisztertanáchoz, annak elnökéhez vagy bármely tagjához feladatkörükbe tartozó minden ügyben kérdéseket intézhetnek, melyekre azok az országgyűlésen kötelesek felvilágosítást adni.

28. §. (1) A minisztertanács az államigazgatás körébe tartozó bármely ügyben közvetlenül vagy valamely tagja útján intézkedhetik.

(2) A minisztertanács jogosult az államigazgatás bármely ágát közvetlen felügyelete alá vonni és ebből a célból külön szervezetet létesíteni.

V. FEJEZET.

Az államhatalom helyi szervei.

29. §. (1) A Magyar Népköztársaság területe államigazgatási szempontból megyékre, járásokra, városokra, községekre tagozódik. Nagyobb városok igazgatási kerületekre oszthatók.

(2) Az egyes igazgatási szervek területi változásait a minisztertanács határozza meg.

30. §. (1) Az államhatalom helyi szervei a megyei tanács, a járási tanács, a városi tanács, a községi tanács, a városi kerületi tanács.

(2) A helyi tanácsok tagjait az illető terület választópolgárai négy évi időtartamra — az országgyűlési képviselők választására megállapított alapelvek szerint — választják.

(3) A helyi tanácsok tagjait az illető terület választópolgárai a törvénynek megfelelően visszahívhatják.

31. §. (1) A helyi tanácsok működésük területén az alkotmányosan hozott jogszabályok és a felsőbb szervek által meghatározott keretek között gyakorolják államhatalmi tevékenységüket.

(2) A helyi tanács :

a) vezeti a gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységet,

b) előkészíti a helyi gazdasági tervet és költségvetést, ellenőrzi ezek végrehajtását,

c) végrehajtja a törvényeket és a felsőbb rendeleteket,

d) irányítja és ellenőrzi az alárendelt államhatalmi és államigazgatási szerveket,

e) elősegíti az állami rend és a közvagyon védelmét,

f) oltalmazza a dolgozók jogait,

g) irányítja és ellenőrzi a helyi jellegű gazdasági vállalatok munkáját,

h) támogatja a dolgozók szövetkezeteit,

i) intézkedik a jogszabállyal hatáskörébe utalt minden ügyben.

(3) A helyi tanácsok működési körükben helyi rendeleteket hoznak, amelyek nem ellenkezhetnek a törvénnyel, törvényerejű rendelettel, a minisztertanács, a miniszterek vagy a felsőbb tanácsok rendeleteivel. A helyi tanácsok rendeleteit a szokásoknak megfelelően kell közhírré tenni.

(4) A helyi tanácsok az alájuk tartozó tanácsoknak minden olyan rendeletét, határozatát vagy intézkedését, amely az alkotmányba vagy alkotmányosan hozott jogszabályba ütközik, megsemmisíthetik, illetőleg megváltoztathatják.

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK TÁRA

32. §. (1) A helyi tanácsok munkájukban közvetlenül a lakosságra támaszkodnak, biztosítják a dolgozók tevékeny részvételét, kezdeményezését és ellenőrzését az államhatalom helyi gyakorlásában.

(2) A helyi tanácsok kötelesek a választóknak éventén legalább két ízben működésükről beszámolni.

33. §. (1) A helyi tanácsok végrehajtó és intézkedő szervei a végrehajtóbizottságok, amelyeket tagjaik sorából választanak.

(2) A végrehajtóbizottság élén elnök áll, a bizottság ügyvitelét az elnöknek alárendelt titkár intézi. Az elnököt (helyettesét vagy helyetteseit) és a titkárt a végrehajtóbizottság tagjai sorából választja.

(3) A végrehajtóbizottságok közvetlenül felelősek a helyi tanácsoknak és a felsőbb tanácsok végrehajtóbizottságainak. Kötelesek munkájukban az államigazgatási szervek rendelkezéseit megtartani.

(4) A végrehajtóbizottságokat vagy azok tagjait a helyi tanácsok visszahívhatják.

34. §. A végrehajtóbizottságok mellett az államigazgatási szervek ágazatonként külön szerveket létesíthetnek, amelyek szakirányítás szempontjából az államigazgatás felsőbb szerveinek, közvetlen munkájuk tekintetében pedig a végrehajtóbizottságnak annak alárendelve.

35. §. A helyi tanácsokra és a végrehajtóbizottságokra vonatkozó részletes szabályokat külön törvény állapítja meg.

VI. FEJEZET.

A bírói szervezet.

36. §. (1) A Magyar Népköztársaságban az igazságszolgáltatást a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága, a felsőbbbíróságok, a megyei bíróságok és a járásbíróságok gyakorolják.

(2) A törvény az ügyek meghatározott csoportjaira nézve külön bíróságok létesítését is elrendelheti.

37. §. A bíróságok hivatásos bírákból és népi bírókból alakított tanácsokban ítéleznek. A törvény e szabály alól kivételt engedhet.

38. §. A Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága elvi irányítást gyakorol az összes bíróságok iránti működése és ítélezése tekintetében. A Legfelsőbb Bíróság irányelveket állapíthat meg és elvi döntéseket hozhat, amelyek a bíróságok számára kötelezők.

39. §. (1) A Magyar Népköztársaságban a bírói szétszét választás útján töltik be; a megválasztott bírák visszahívhatók.

(2) A Legfelsőbb Bíróság és a felsőbbbíróságok bíráit három évi időtartamra, a megyei bíróságok és a járásbíróságok bíráit három évi időtartamra választják.

(3) A Legfelsőbb Bíróság elnökét és bíráit, valamint a felsőbbbíróságok elnökeit az országgyűlés választja.

(4) A bírák működésükről választóknak beszámolni kötelesek.

(5) A felsőbbbíróságok, a megyei bíróságok és a járásbíróságok bíráinak választásáról külön törvény rendelkezik.

40. §. (1) A bíróságok tárgyalásai — a törvény által meghatározott kivételektől eltekintve — nyilvánosak.

(2) A vádlottat a bírói eljárás során megilleti a védelem joga.

41. §. (1) A Magyar Népköztársaság bíróságai büntetik a dolgozó nép ellenségeit, védik és biztosítják a népi demokrácia állami, gazdasági és társadalmi rendjét, intézményeit, a dolgozók jogait, nevelik a dolgozókat a szocialista társadalmi együttélés szabályainak megtartására.

(2) A bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alávetve.

VII. FEJEZET.

Az ügyészség.

42. §. (1) A törvényesség megtartása felett a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze őrködik.

(2) A legfőbb ügyész e jogkörében ügyel arra, hogy a minisztériumok, az alájuk rendelt hatóságok, hivatalok, intézmények és egyéb szervek, az államhatalom helyi szervei, valamint a polgárok a törvényeket megtartsák.

(3) A legfőbb ügyész gondoskodik arról, hogy a Magyar Népköztársaság rendjét, biztonságát és függetlenségét sértő vagy veszélyeztető mindennemű cselekmény következetesen üldöztesse.

43. §. (1) A Magyar Népköztársaság legfőbb ügyészét az országgyűlés választja hat évi időtartamra. Az országgyűlés a legfőbb ügyészt visszahívhatja.

(2) A legfőbb ügyész az országgyűlésnek felelős és működéséről beszámolni köteles.

(3) Az ügyészeket a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze nevezi ki.

(4) Az ügyészségi szervezetet a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze vezeti és irányítja.

44. §. Az ügyészek az államigazgatási és a helyi államhatalmi szervektől függetlenül járnak el.

VIII. FEJEZET.

Az állampolgárok jogai és kötelességei.

45. §. (1) A Magyar Népköztársaság biztosítja polgárai számára a munkához való jogot és a végzett munka mennyiségének és minőségének megfelelő díjazást.

(2) E jogot a Magyar Népköztársaság a népgazdaság termelő erőinek tervszerű fejlesztésével és a népgazdasági terven alapuló, munkaerőgazdálkodással valósítja meg.

46. §. (1) A Magyar Népköztársaság biztosítja a dolgozóknak a pihenéshez és üdüléshez való jogát.

(2) E jogot a Magyar Népköztársaság a törvényes munkaidő, a fizetéses szabadság és a dolgozók üdülésének megszervezése útján valósítja meg.

47. §. (1) A Magyar Népköztársaság védi a dolgozók egészségét és segíti a dolgozókat munkaképtelenségük esetén.

(2) A Magyar Népköztársaság ezt a védelmet és segítséget széleskörű társadalombiztosítással és az orvosi ellátás megszervezésével valósítja meg.

48. §. (1) A Magyar Népköztársaság biztosítja a dolgozóknak a művelődéshez való jogát.

(2) A Magyar Népköztársaság ezt a jogot a népművelés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező általános iskolával, közép- és felsőfokú oktatással, a felnőtt dolgozók továbbképzésével és az oktatásban részesülők anyagi támogatásával valósítja meg.

49. §. (1) A Magyar Népköztársaság polgárai a törvény előtt egyenlők és egyenlő jogokat élveznek.

(2) A polgárok bármilyen hátrányos megkülönböztetését nemek, felekezetek vagy nemzetiségek szerint a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Népköztársaság a területén élő minden nemzetiség számára biztosítja az anyanyelvén való oktatásnak és nemzeti kultúrája ápolásának lehetőségét.

50. §. (1) A Magyar Népköztársaságban a nők a férfiakkal egyenlő jogokat élveznek.

(2) A nők egyenjogúságát szolgálják: munkafeltételeiknek a férfiakéval azonos módon való biztosítása, a terhesség esetére a nőknek járó fizetett szabadság, az anyaság és a gyermek fokozott törvényes védelme, továbbá az anya- és a gyermekvédelmi intézmények rendszere.

51. §. A Magyar Népköztársaság védi a házasság és a család intézményét.

52. §. A Magyar Népköztársaság különös gondot fordít az ifjúság fejlődésére és nevelésére; következetesen védelmezi az ifjúság érdekeit.

53. §. A Magyar Népköztársaság hathatósan támogatja a dolgozó nép ügyét szolgáló tudományos munkát, valamint a nép életét, harcait, a valóságot ábrázoló, a nép győzelmét hirdető művészetet s minden rendelkezésére álló eszközzel elősegíti a néphez hű értelmiség kifejlődését.

54. §. (1) A Magyar Népköztársaság biztosítja a polgárok lelkiismereti szabadságát és a vallás szabad gyakorlásának jogát.

(2) A lelkiismereti szabadság biztosítása érdekében a Magyar Népköztársaság az egyházat különválasztja az államtól.

55. §. (1) A Magyar Népköztársaság a dolgozók érdekeinek megfelelően biztosítja a szólásszabadságot, a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot.

(2) Az állam e jogok érvényesítésére a dolgozók rendelkezésére bocsátja a szükséges anyagi eszközöket.

56. §. (1) A Magyar Népköztársaság a dolgozók társadalmi, gazdasági és kulturális tevékenységének fejlesztése érdekében alkotmányosan biztosítja az egyesülési jogot.

(2) A Magyar Népköztársaság feladatainak ellátásában az öntudatos dolgozók szervezeteire támaszkodik. A népi demokrácia rendjének védelme, a szocialista építésben való fokozott részvétel, a kulturális nevelőmunka kiszélesítése, a nép jogainak megvalósítása és a nemzetközi szolidaritás ápolása céljából a dolgozók szakszervezeteket, demokratikus női és ifjúsági, valamint egyéb tömegszervezeteket létesítenek és ezek erőit a demokratikus Népfrontban fogják össze. E szervezetekben megvalósul az ipari, mezőgazdasági s értelmiségi dolgozók szoros együttműködése és demokratikus egysége. A nép demokratikus egységére támaszkodó és élesapata által irányított munkásosztály az állami és társadalmi tevékenység vezető ereje.

57. §. A Magyar Népköztársaság biztosítja a polgárok személyi szabadságát és sérthetetlenségét, a levéltitok és a magánlakás tiszteletbentartását.

58. §. (1) A Magyar Népköztársaság a szabadságjogokat a területén lakó minden dolgozó számára biztosítja.

(2) Azok az idegen állampolgárok, akiket demokratikus magatartásukért, a népek felszabadítása érdekében kifejtett tevékenységükért üldöznek, a Magyar Népköztársaságban menedékjogot élveznek.

59. §. A Magyar Népköztársaság polgárainak alapvető köteleessége: a nép vagyonának megvédése, a társadalmi tulajdon megszilárdítása, a Magyar Népköztársaság gazdasági erejének fokozása, a dolgozók életszínvonalának emelése, műveltségük gyarapítása és a népi demokrácia rendjének megerősítése.

60. §. A Magyar Népköztársaság polgárainak megtisztelő köteleessége, hogy általános védkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítsenek.

61. §. (1) A haza védelme a Magyar Népköztársaság minden polgárának szent köteleessége.

(2) A hazaárulást, a katonai eskü megszegését, a ellenséghez való átpartolást, a kémkedést, az állam katonai hatalmának minden csorbítását, mint a hazának és a dolgozók ügyének elárulását, a törvény legszigorúbban bünteti.

IX. FEJEZET.

A választások alapelvél.

62. §. (1) Az országgyűlési képviselőket a Magyar Népköztársaság választópolgárai általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással választják.

(2) A megválasztott képviselők kötelesek választóiknak működésükről beszámolni.

(3) A választópolgárok a megválasztott országgyűlési képviselőket visszahívhatják.

63. §. (1) A választójog a Magyar Népköztársaság minden nagykorú polgárát megilleti.

(2) A dolgozó nép ellenségeit és az elmebetegeket a törvény a választójogból kirekeszti.

64. §. A választásokon minden szavazásra jogosult polgárnak egy szavazata van. Minden szavazat egyenlő.

65. §. Országgyűlési képviselővé mindenki megválasztható, akinek választójogosultsága van.

66. §. Az országgyűlési képviselők választásáról és visszahívásának részleteiről külön törvény rendelkezik.

X. FEJEZET.

A Magyar Népköztársaság címere, zászlaja és fővárosa.

67. §. A Magyar Népköztársaság címere : kétoldali búzakoszorúval egybefogott, kerek világoskék mezőben kalapács és búzakalász ; a mező felső részén a mezőre sugarakat bocsátó ötágú vörös csillag, alján redőzött piros-fehér-zöldszínű szalag.

68. §. A Magyar Népköztársaság zászlaja piros-fehér-zöldszínű, közepén a Magyar Népköztársaság címerével.

69. §. A Magyar Népköztársaság fővárosa : Budapest.

XI. FEJEZET.

Zárórendeletek.

70. §. (1) A Magyar Népköztársaság alkotmánya kihirdetése napján lép hatályba ; végrehajtásáról a minisztertanács gondoskodik.

(2) A minisztertanács köteles az alkotmány végrehajtásához szükséges törvényeket az országgyűlés elé terjeszteni.

71. §. (1) Az alkotmány a Magyar Népköztársaság alaptörvénye.

(2) Az alkotmány, valamint az alkotmányos jogszabályok az államhatalom valamennyi szervére és az állam minden polgárára egyaránt kötelezők.

E törvény kihirdetését elrendelem.

Ezt a törvényt mint a nemzet akaratát mindenki köteles megtartani.

Kelt Budapesten, ezerkilencszáznegyvenkilencedik évi augusztus hó huszadik napján.

Szakasits Árpád s. k.

köztársasági elnök.

P. H.

Rákosi Mátyás s. k.

miniszterelnökhelyettes.

A Magyar Népköztársaság címere.

A Magyar Népköztársaság címere: kétoldalt búzacoszorúval egybefogott, kerek világoskék mezőben kalapács és búzakaralász; a mező felső részén a mezőre sugárakat bocsátó ötágú vörös csillag, alján redőzött piros-fehér-zöldszínű szalag.

AZ ALKOTMÁNY ELSŐ MÓDOSÍTÁSA

(a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1950. évi IV. törvény)

199—203. szám.

MAGYAR KÖZLÖNY (I. FŐRÉS)

1123

A kiegyenlítő bevételek összege:

Egymilliárdnégyezerháromszázötvenháromezerötszáz-
ezernyolcszáznyolcvanhét (1,413,400,837) forint.

(3) Az 1951. költségvetési évre az (1) bekezdésben meghatározott és összesen	29,516,013,702
forintot kitevő rendes és rendkívüli kiadásokat a (2) bekezdésben meghatározott és összesen	<u>29,623,180,390</u>
forintot kitevő rendes és rendkívüli bevételek — — — — —	107,166,633

forinttal haladják meg. Ezt az összeget a pénztári készletek gyarapítására kell fordítani.

2. §. Az 1. § (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott kiadásoknak és bevételeknek az egyes költségvetési ágazatok, fejezetek, címek és alcímek rovatok és alrovatok szerint való megoszlására a részletes állami költségvetés irányadó.

3. §. Az egyenesadók, forgalmi adók, vámok, illetékek, vállalati nyereségek és az állam egyéb bevételei a mindenkor fennálló törvényes rendelkezések keretében az 1951. költségvetési évben az 1. § (1) bekezdésében megjelölt állami kiadások fedezetéül szolgálnak.

4. §. (1) Az 1949:XXVIII. tv. 6. §-a hatályát veszti és helyébe — az 1897:XX. tv. 16. §-a első és második bekezdéseinek kiegészítéseként — a következő rendelkezések lépnek:

(2) Ha a kiadás elodázhatatlan, avagy az országgyűlés együttes nemléte miatt póthitel nem eszközölhető ki és a késedelem jelentős államháztartási vagy más érdek veszélyeztetésével járna,

a) az elvi jelentőségű, továbbá az Ötszázezer forintot meghaladó összegű kiadásokra, a pénzügyminiszter előzetes állásfoglalása és a Népgazdasági Tanács véleményezése után, a minisztertanács;

b) az Ötszázezer forintot meg nem haladó összegű és elvi jelentőséggel nem bíró kiadásokra — az illetékes miniszternek vagy távollétében helyettesének aláírásával ellátott előterjesztése alapján — a pénzügyminiszter engedélyezhet póthitelt. Az így engedélyezett póthitelekről a pénzügyminiszter a költségvetési év lezárását követő hó végéig tárcánként összesített bejelentést tesz a minisztertanácshoz.

(3) A (2) bekezdés alapján engedélyezett póthitelekre nézve a minisztertanács, a pénzügyminiszter által a költségvetés végrehajtásáról készített évi jelentés tárgyalása alkalmával nyerhet felmentést.

(4) A (2) bekezdésben említett kiadás engedélyezését attól lehet függővé tenni, hogy a póthitel fedezetéül az érdekelt államigazgatási szerv — költségvetési hitelének keretében — a költségvetési évben más címnél, alcímnél, rovatnál vagy alrovatnál a költségvetésben megállapított hitellel szemben megtakarítást köteles elérni.

(5) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy a (2) bekezdés alapján engedélyezett póthiteleknak az 1. § (2) bekezdésében megjelölt jövedelmekből és bevételekből nem fedezhető összegét hitelműveletel útján fedezhesse.

5. §. (1) A költségvetésben a kiadásokra megállapított összegeket a kiadásoknak csoportjai, fejezetei, rovatok, alrovatai között általában nem lehet átruházni.

(2) Kivételnek van helye az 5. ágazat, 1. fejezet, 0 cím, 0 alcím összes rovatok és alrovatai között.

6. §. A kiadásokra az 1951. évi költségvetésben megállapított összegeket a költségvetési éven túl felhasználni nem szabad.

7. §. A jelen törvény az 1951. évi január hó 1. napján lép hatályba; végrehajtásáról a pénzügyminiszter gondoskodik.

Rónai Sándor s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1950. évi

IV. törvény

a Magyar Népköztársaság Alkotmányának
módosításáról.

1. §. A jelen törvény értelmében élelmezési minisztériumot,

a nehézipari minisztérium helyébe kohó- és gépipari minisztériumot, valamint bányá- és energiaügyi minisztériumot,

a népjóléti minisztérium helyébe pedig egészségügyi minisztériumot kell szervezni.

2. §. Az 1. § rendelkezéseinek megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

a külügyminisztérium,
a belügyminisztérium,
a honvédelmi minisztérium,
a pénzügyminisztérium,
az igazságügyminisztérium,
a kohó- és gépipari minisztérium,
a bányá- és energiaügyi minisztérium,
a könnyűipari minisztérium,
a földművelésügyi minisztérium,
a külkereskedelmi minisztérium,
a belkereskedelmi minisztérium,
az élelmezési minisztérium,
az építésügyi minisztérium,
a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
a vallás- és közoktatásügyi minisztérium,
az egészségügyi minisztérium.“

3. §. Az 1. § értelmében szervezett minisztériumok ügykörét a minisztertanács rendelettel állapítja meg.

4. §. (1) A felsőbb bíróságok és a főállamügyészségek az 1950. évi december hó 31. napján megszűnnek.

(2) Az Alkotmány 36. és 39. §-ainak új szövegét e törvény 5. és 6. §-ai állapítják meg.

5. §. Az Alkotmány 36. §-ának új szövege a következő:

„36. §. (1) A Magyar Népköztársaságban az igazságszolgáltatást a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága, a megyei bíróságok és a járásbíróságok gyakorolják.

(2) A törvény az ügyek meghatározott csoportjaira nézve külön bíróságok létesítését is elrendelheti.“

6. §. Az Alkotmány 39. §-ának új szövege a következő:

„39. §. (1) A Magyar Népköztársaságban a bírói tisztségeket választás útján töltik be; a megválasztott bírák visszahívhatók.

(2) A Legfelsőbb Bíróság bírait öt évi időtartamra, a megyei bíróságok és a járásbíróságok bírait három évi időtartamra választják.

(3) A Legfelsőbb Bíróság elnökét és bírait az országgyűlés választja.

(4) A bírák működésükről választóiknak beszámolni kötelesek.

(5) A megyei bíróságok és a járásbíróságok bíráinak választásáról külön törvény rendelkezik.“

Rónai Sándor s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1950. évi V. törvény

a béke védelméről.

A Magyar Népköztársaság Országgyűlése annak tudatában, hogy a háború az emberiség mérhetetlen szenvedéseinek forrása,

felismerve, hogy a megnövekedett háborús veszély elhárítása világnézeti meggyőződésre való tekintet nélkül az egész emberiség közös érdeke és hogy a béke biztosításához szükséges a világ békecserező népeinek közös összefogása,

megfontolta a Béke Hívei II. Világkongresszusának felhívását és magáévá tette azt a megállapítást, hogy a háborús propaganda súlyosan veszélyezteti a nemzetek békés együttműködését.

Ezért a Magyar Népköztársaság Országgyűlése elhatározta, hogy a béke védelmében a törvény szigorával sújt le a háborús propaganda terjesztőire és mindazokra, akik a népek békéjét veszélyeztetik.

1. §. A népek békéje ellen irányuló büntetett követ el, aki szóban, írásban, sajtó, rádió, film útján vagy bármilyen más módon háborúra uszít, egyébként háborús propagandát fejt ki vagy a háborús propagandát előmozdítja.

2. §. Az 1. §-ban meghatározott büntetett elkövetőjét tízenöt évig terjedhető börtönnel és vagyonelkobzással kell bünteni.

Rónai Sándor s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Törvényerejű rendeletek

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1950. évi 46. számú törvényerejű rendelete

az igazságügyi szervezettel kapcsolatos hatásköri és eljárási szabályok módosításáról.

1. §. A felsőbbbíróságoknak és a főállamügyészségeknek az 1950. évi IV. törvény értelmében történt megszűnése folytán a bíróságok és a vádhatóságok hatáskörére és eljárására vonatkozó rendelkezések — addig is, amíg a kérdést az új eljárásjogi törvények véglegesen rendezik — az alábbiak szerint módosulnak.

Polgári peres és nemperes eljárási rendelkezések.

2. §. Mindazok a polgári perek, amelyeket a 3. § nem utal a megyei bíróság hatáskörébe, a járásbíróság hatáskörébe tartoznak; ez a rendelkezés a községi bíróság hatáskörét nem érinti.

3. §. A polgári peres eljárás körében a megyei bíróság hatáskörébe tartoznak

a) a személyállapotra vonatkozó perek;

b) az állam, az állam intézményei és vállalatai, helyi tanácsok, továbbá a társadalmi szervezetek, végül a szövetkezetek és a szövetkezeti központok által vagy ellen indított azok a vagyoni jogi perek, amelyek tárgyának értéke az ötezer forintot meghaladja;

c) azok a perek, amelyeket az állam alkalmazottai által, továbbá a bírák által a hivatalos eljárásukban okozott károk megtérítése iránt ellenük, jogutódaik vagy a közület ellen indítanak;

d) azok a perek, amelyeket akár korábbi, akár a jövőben alkotott külön jogszabály utal a megyei bíróság hatáskörébe.

4. §. (1) A megkeresés teljesítésének megtagadása tárgyában, ha a megkereső és a megkeresett bíróság ugyanahhoz a megyei bírósághoz tartozik, ez a megyei bíróság, egyébként pedig a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága határoz.

(2) A megyei bíróság elnökének, tagjai többségének vagy egész tanácsának kizárása felől a Legfelsőbb Bíróság határoz.

(3) A polgári peres eljárás körében felmerülő, de az (1) és (2) bekezdésben nem említett olyan kérdésekben, amelyekben az eddigi jogszabályok szerint első fokon a felsőbbbíróság járt el, első fokon a megyei bíróság határoz. A megyei bíróság illetékességére ugyanazok a szabályok irányadók, amelyek a felsőbbbíróság illetékességét meghatározták.

5. §. A budapesti felsőbbbíróságnak az 1949. évi 8. számú törvényerejű rendeletben meghatározott iparjogvédelmi hatásköre a budapesti megyei bíróságra száll át. Ehhez képest az említett törvényerejű rendelet rendelkezéseiben a budapesti felsőbbbíróság helyett a budapesti megyei bíróságot kell érteni.

AZ ALKOTMÁNY MÁSODIK MÓDOSÍTÁSA

(az Alkotmány 24. §-a új szövegének megállapításáról szóló 1952. évi I. törvény)

Ara: 80 fillér.

48. szám

Budapest, 1952 június 6, péntek.

MAGYAR KÖZLÖNY

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOMJEGYZEK

Szám	T á r g y
1952. évi I. törvény.	Az Alkotmány 24. §-a új szövegének megállapításáról. A központi állami ellenőrzésről. A polgári perrendtartásról. A házasságról, a családról és a gyámságról.
1952. évi II. törvény.	
1952. évi III. törvény.	
1952. évi IV. törvény.	

I. Főrészt**Törvények**

1952. évi

I. törvény

az Alkotmány 24. §-a új szövegének megállapításáról.

1. §. Az országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által az Alkotmány 20. §-ának (5) bekezdése értelmében bemutatott, az új minisztériumok szervezéséről szóló 1952. évi I. számú törvényerejű rendeletet tudomásul veszi azzal, hogy az említett törvényerejű rendelettel szervezett állami mező- és erdőgazdaságok minisztériumának elnevezése „állami gazdaságok és erdők minisztériuma” elnevezésre változik.

2. §. Az 1. §-nak megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- a kohó- és gépipari minisztérium,
- a középgépipari minisztérium,
- a bánya- és energiaügyi minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- az állami gazdaságok és erdők minisztériuma,
- a külkereskedelmi minisztérium,
- a belkereskedelmi minisztérium,
- az élelmiszeripari minisztérium,
- a begyűjtési minisztérium,

az építésügyi minisztérium,
az építőanyagipari minisztérium,
a közlekedésügyi minisztérium,
a postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
a közoktatásügyi minisztérium,
az egészségügyi minisztérium,
a helyi ipar minisztériuma.”

Rónai Sándor s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1952. évi

II. törvény

a központi állami ellenőrzésről.

I. Fejezet.**Általános rendelkezések.**

1. §. (1) A Központi állami ellenőrzés feladatát az Állami Ellenőrző Központ (AEK) látja el.

(2) Az AEK a minisztertanács közvetlen felügyelete alatt áll.

2. §. Az AEK feladata, hogy az állami és népi fegyelem megszilárdítása, a dolgozók társadalmi tulajdonának védelme, a népgazdasági tervek végrehajtását szolgáló takarékos gazdálkodás előmozdítása, az ügyek érdemi és gyors elintézését akadályozó bürokratikus módszerek kiküszöbölése és az egyéni felelősség érvényesítése céljából

1. ellenőrizze az államigazgatási szervek, valamint az állami vállalatok, intézmények és egyéb szervek termelési, gazdasági és pénzügyi tevékenységét;

2. ellenőrizze a szövetkezeteket és a társadalmi egyesületeket abból a szempontból, hogy a fennálló jogszabályoknak megfelelően gazdálkodnak-e;

AZ ALKOTMÁNY HARMADIK MÓDOSÍTÁSA

(a Magyar Népköztársaság Alkotmánya 24. §-a új szövegének megállapításáról szóló 1953. évi IV. törvény)

9. szám.

MAGYAR KÖZLÖNY

1953 március 24. ✱ 73

2. §. (1) Óvodáskorú gyermekek nevelésére szolgáló intézményt (a továbbiakban: óvoda) csak a helyi tanácsok, az állami hivatalok és intézmények, üzemek és vállalatok, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, valamint társadalmi szervezetek létesíthetnek és tarthatnak fenn.

(2) A kisdedovás céljára szolgáló intézmények hálózatának továbbfejlesztését elsősorban a régi és új ipari települések, valamint az állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezeti községek és városok területén kell biztosítani.

(3) Az új települések (ipari telepek, tanyaközpontok, háztömbök) terveinek tartalmazniuk kell a lakók gyermekei részére szükséges óvoda tervét is.

(4) Az óvodák szervezési költségeit az éves népgazdasági tervekben, fenntartási költségeit pedig a fenntartó szerv költségvetésében kell biztosítani.

(5) A termelőszövetkezetek által létesített vagy fenntartott óvodák beruházási és fenntartási költségeit a fenntartó termelőszövetkezet viseli.

3. §. (1) Új óvoda szervezését a megyei tanács (budapesti városi tanács) végrehajtóbizottsága engedélyezi a közoktatásügyi miniszternek az új óvoda létesítésének feltételeire vonatkozóan kiadott rendelkezései alapján.

(2) A jövőben elsősorban napköziotthonos óvodákat kell szervezni. Ez alól a megyei tanács (budapesti városi tanács) végrehajtóbizottsága indokolt esetben kivételt tehet.

4. §. Azokban a községekben (városokban), ahol a nem magyar anyanyelvű lakosság száma ezt indokoltá teszi, az óvodahálózat fejlesztése során nemzetiségi óvodát kell létesíteni.

5. §. (1) Óvodába a harmadik életévet elért, testiileg és szellemileg egészséges gyermek vehető fel. A gyermek óvodai nevelésben a hatodik évének betöltését követő szeptember hó 1. napjáig részesülhet. Az a gyermek, aki testi, vagy szellemi fogyatkozása miatt az egészséges gyermekekkel együtt eredményesen nem gondozható és nevelhető, gyógypedagógiai intézményben helyezhető el.

(2) Abban az esetben, ha mindkét szülő (a gyermek nevelését és gondozását ellátó személy) részt vesz a termelőmunkában és a szülők a gyermek gondozását egyéb módon biztosítani nem tudják, a gyermek az óvodába két és fél éves korának elérésétől felvehető.

6. §. Az óvoda a munkaszüneti napok kivételével — a gyermekotthon munkaszüneti napokon is — egész éven át működik.

7. §. (1) Állandó jellegű óvodában óvónökként csak olyan személyeket lehet alkalmazni, akiknek óvónői képesítésük van. Az óvodai hálózat gyorsított fejlesztésének biztosítása érdekében kivételesen óvónői képesítéssel nem rendelkezők is alkalmazhatók óvónökként, azonban képesítésüket az alkalmazástól számított négy év alatt kötelesek megszerezni. A képesítés utólagos megszerzését a közoktatásügyi miniszter az óvónőképzés általános szabályaitól eltérően is szabályozhatja.

(2) Többtanerős óvoda vezetője csak olyan képesített óvónő lehet, aki legalább két évi óvónői gyakorlattal rendelkezik.

(3) Az óvónőknek munkájukban dajkák segídeknek.

8. §. (1) Az óvodák a közoktatásügyi miniszter felügyelete alatt állnak.

(2) Az óvodáknak a nevelőmunkával kapcsolatos működési szabályait a közoktatásügyi miniszter állapítja meg. Működésük egyéb szabályait a közoktatásügyi miniszter az óvodát fenntartó szervek feletti felügyeletet gyakorló miniszterekkel és a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt szervek vezetőivel egyetértésben határozza meg.

9. §. A jelen törvény végrehajtásáról a közoktatásügyi miniszter gondoskodik.

A jelen törvény hatálybalépésével az 1891. évi XV. törvény, 8.400/1948. (VIII. 14.) Korm. számú rendelet és a 4.073/1949. (VI. 4.) Korm. számú rendelet, végül mindazok a korábban kiadott jogszabályok, amelyek a jelen törvénnyel ellentétesek, hatályukat veszítik.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroška s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1953. évi

IV. törvény

a Magyar Népköztársaság Alkotmánya
24. §-a új szövegének megállapításáról.

1. §. Az országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által az Alkotmány 20. §-ának (5) bekezdése értelmében bemutatott, az új minisztériumok felállításáról szóló 1952. évi 21. számú törvényerejű rendeletet tudomásul veszi.

2. §. Az 1. §-nak megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- az általános gépipari minisztérium,
- a kohászati minisztérium,
- a középgepipari minisztérium,
- a bányászati és energiaügyi minisztérium,
- a vegyipari minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- az állami gazdaságok és erdők minisztériuma,
- a külkereskedelmi minisztérium,

a belkereskedelmi minisztérium,
az élelmiszeripari minisztérium,
a begyűjtési minisztérium,
az építésügyi minisztérium,
az építőanyagipari minisztérium,
a közlekedésügyi minisztérium,
a postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
a felsőoktatási minisztérium,
a közoktatásügyi minisztérium,
az egészségügyi minisztérium,
a helyi ipar minisztériuma.”

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1953. évi
V. törvény

egyes kitüntetések alapításáról.

1. §. A Magyar Népköztársaság érdekeinek szolgálatában és azok elősegítésében, a szocializmus építése terén kimagasló érdemeket szerzett személyek kitüntetésére az Országgyűlés a következő kitüntetéseket alapítja:

- I. Polgári személyek részére
1. a Magyar Népköztársaság Érdemrendje,
 2. a Munka Vörös Zászló Érdemrendje,
 3. Munka Érdemrend,
 4. „Szocialista Munkáért” Érdemérem,
 5. Munka Érdemérem;

- II. Fegyveres testületek tagjai részére
1. a Magyar Népköztársaság Érdemrendje,
 2. Vörös Zászló Érdemrend,
 3. Vörös Csillag Érdemrend,
 4. „Kiváló Szolgálatért” Érdemérem,
 5. Szolgálati Érdemérem.

2. §. A különösen kiemelkedő rendkívüli teljesítmények jutalmazására az Országgyűlés a Szocialista Munka Hőse kitüntető címet alapítja. E kitüntető cím adományozása — az ennek megfelelő jelvényen kívül — egyszersmind a Magyar Népköztársaság Érdemrendjének adományozásával is jár.

3. §. (1) Az 1. §-ban felsorolt kitüntetések közül a Magyar Népköztársaság Érdemrendje és a Munka Vörös Zászló Érdemrendje nemcsak egyes személyek, hanem vállalatok, hivatalok, és egyéb intézmények részére is adományozható.

(2) A fegyveres testületek tagjai részére rendszerített érdemrendekkel kitüntethetők a fegyveres testületek kimagasló eredményeket felmutató tanintézetei és akadémiái is.

4. §. A jelen törvénnyel alapított kitüntetéseket és kitüntető címet a minisztertanács javaslatára a Népköztársaság Elnöki Tanácsa adományozza.

5. §. A „Magyar Népköztársasági Érdemrend és Érdemérem”, a „Kossuth Érdemrend”, a „Magyar Szabadság Érdemrend”, a „Magyar Munka Érdemrend és Érdemérem”, a „Köztársasági Elnök Elismerésének Koszorúja” (arany, ezüst és bronz fokozat), a „48-as Díszérem” kitüntetéseket a tulajdonosaik továbbra is viselhetik.

6. §. Az 1. §-ban felsorolt kitüntetések, a 2. §-ban meghatározott kitüntető cím alapszabályát, valamint az 1. §-ban és 5. §-ban felsorolt kitüntetések viselési sorrendjét a minisztertanács előterjesztésére a Népköztársaság Elnöki Tanácsa állapítja meg.

7. §. (1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a kitüntetést megvonhatja attól, aki arra érdemtelené vált.

(2) A büntető és egyéb jogszabályoknak a rendeletekre vonatkozó rendelkezéseit a jelen törvénnyel alapított kitüntetésekre és kitüntető címre is alkalmazni kell.

8. §. A jelen törvény hatálybalépésével az 1946. évi VIII. törvény, az 1946. évi XXI. törvény, az 1948. évi XV. törvény, az 1948. évi XVI. törvény, az 1948. évi XVII. törvény és az 1949. évi 12. számú törvényerejű rendelet hatályukat veszítik.

9. §. A jelen törvény 1953. évi április hó 4. napján lép hatályba.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Törvényerejű rendeletek

**A Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1953. évi 4. számú törvényerejű rendelete**

az állami begyűjtésről szóló 1952. évi
2. számú törvényerejű rendelet módosításáról.

Az állami begyűjtésről szóló 1952. évi 2. számú törvényerejű rendelet 9. §-a akként módosul, hogy a termelőszövetkezetek és a III. típusú termelőszövetkezeti csoportok 1952/53. gazdasági évre megállapított hízottsertésbeadási kötelezettsége a kat. holdankénti 14 kilogrammos kivétési kulcsszám helyett 10,7 kilogramm.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Szabó Piroska s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

AZ ALKOTMÁNY NEGYEDIK MÓDOSÍTÁSA

(a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1953. évi VI. törvény)

182 ✪ 1953 július 7.

MAGYAR KÖZLÖNY

28. szám

✓ *Boldóczy Jánost* külügyminiszterré,
Bata Istvánt honvédelmi miniszterré,
Ott Károlyt pénzügyminiszterré,
Erdet Ferencet igazságügyminiszterré,
✓ *Zsojinyecz Mihályt* kohó- és gépipari miniszterré,
Hidas Istvánt nehézipari miniszterré,
✓ *Kiss Árpádot* könnyűipari miniszterré,
✓ *Bognár Józsefet* bel- és külkereskedelmi miniszterré,
Altomáre Ivánt élelmiszeripari miniszterré,
Tisza Józsefet begyűjtési miniszterré,
Szijártó Lajost építésügyi miniszterré,
Bebrits Lajost közlekedés- és postaügyi miniszterré,
✓ *Darvas Józsefet* népművelési miniszterré,
✓ *Erdey-Gruz Tibort* oktatásügyi miniszterré,
✓ *dr. Zsoldos Sándort* egészségügyi miniszterré,
Szalat Bélát az Országos Tervhivatal elnökévé megválasztotta.

Kelt Budapesten, 1953. július 4-én.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Az Országgyűlés folyó évi július hó 4-én tartott ülésén *Czakó Kálmánt* a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyészévé megválasztotta.

Kelt Budapesten, 1953. július 4-én.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Törvény

1953. évi

VI. törvény**a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról.**

1. §. A jelen törvény értelmében a Magyar Népköztársaság minisztertanácsát a minisztertanács első elnökhelyetteseivel és az Országos Tervhivatal elnökével ki kell egészíteni.

2. §. Az 1. § rendelkezéseinek megfelelően az Alkotmány 23. §-ának (1) bekezdése a következőképpen módosul:

„(1) A minisztertanács

a) a minisztertanács elnökéből,

b) a minisztertanács első elnökhelyetteseiből, illetőleg elnökhelyetteseiből,

c) az államminiszterből, illetőleg államminiszterekből,

d) a minisztériumokat vezető miniszterekből az Országos Tervhivatal elnökéből áll.“

3. §. A jelen törvény értelmében

a) az általános gépipari minisztériumot, a közlekedési minisztériumot és a közép- és gépipari minisztériumot kohó- és gépipari minisztériummá,

b) a bányá- és energiaügyi minisztériumot és a vegyipari minisztériumot nehézipari minisztériummá,

c) a könnyűipari minisztériumot és a helyi ipari minisztériumát könnyűipari minisztériummá,

d) a földművelésügyi minisztériumot és az állattenyésztési, erdőgazdaságok és erdők minisztériumát földművelésügyi minisztériummá,

e) a külkereskedelmi minisztériumot és a belkereskedelmi minisztériumot.

28. szám.

MAGYAR KÖZLÖNY

1953 július 7. ✱ 183

reszkedelmi minisztériumot bel- és külkereskedelmi minisztériummá,

f) az építésügyi minisztériumot és az építőanyagipari minisztériumot építésügyi minisztériummá,

g) a közlekedésügyi minisztériumot és a postaügyi minisztériumot közlekedés- és postaügyi minisztériummá,

h) a felsőoktatási minisztériumot és a közoktatásügyi minisztériumot oktatásügyi minisztériummá kell összevonni.

4. §. A 3. § rendelkezéseinek megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- a kohó- és gépipari minisztérium,
- a nehézipari minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- a bel- és külkereskedelmi minisztérium,
- az élelmiszeripari minisztérium,
- a begyűjtési minisztérium,
- az építésügyi minisztérium,
- a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
- a népművelési minisztérium,
- az oktatásügyi minisztérium,
- az egészségügyi minisztérium.“

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Minisztertanácsi rendelet

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 34/1953. (VII. 7.) M. T. számú rendelete.

A háziipari és népi iparművészeti tevékenység rendezése.

1. §.

(1) Háziiparos az, aki háziipari cikkeket saját lakásán vagy szövetkezetben, idegen munkaerő alkalmazása nélkül, saját maga vagy háztartásában élő családtagjai közreműködésével, általában kézierővel készíti.

(2) Népi iparművész az, aki a népi iparművészet körében művészi értékű önálló műveket hoz létre, s kit a Népi Iparművészeti Tanács népi iparművésznek elismer.

2. §.

(1) A háziipari és népi iparművészeti cikkek jegyzékét a jelen rendelet *melléklete* tartalmazza.

(2) A mellékletben felsorolt cikkeket eladásra csak azok a magánszemélyek készíthetik, akiket a jelen rendelet értelmében háziiparosnak, illetve népi iparművésznek kell tekinteni. A nem háziiparos és népi iparművész által folytatott ilyen tevékenység jogosulatlan iparűzésnek minősül.

3. §.

(1) A háziiparos és a népi iparművész készítményeit kizárólag az állami kereskedelem útján, a Népművészeti és Háziipari Vállalatnál, háziipari és népi iparművészeti szövetkezeteknél vagy — helypénz fizetése mellett — nyilvános piacokon és vásárokon hozhatja forgalomba.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem vonatkozik a népi iparművészek által a közvetlen

AZ ALKOTMÁNY ÖTÖDIK MÓDOSÍTÁSA

(a város- és község gazdálkodási minisztérium felállításáról szóló 1954. évi III. törvény)

5. szám.

MAGYAR KÖZLÖNY

1954. január 24. ★ 31

nek az érdekelt miniszterrel tett együttes előterjesztésére — rendelettel állapítja meg.

(3) A Minisztertanács állapítja meg a járásbíróóságok (városi, városi kerületi bíróságok) és a megyei bíróságok budapesti (fővárosi bíróság) elnökeinek és tagjainak megválasztására vonatkozó rendelkezések hatálybalépésének idejét és végrehajtásának szabályait is.

67. §. (1) A jelen törvény hatálybalépésével hatályukat veszítik a bírósági szervezetre vonatkozó és a felszabadulás előtt kibocsátott törvények és rendeletek, így különösen a bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. IV. törvény, a bírák és bírósági hivatalnokok felelősségéről szóló 1871. VIII. törvény, a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló 1891. XVII. törvény, a polgári eljárás és az igazságügyi szervezet módosítása tárgyában kibocsátott 1925. VIII. törvénynek az igazságügyi szervezeti rendelkezésekről szóló III. fejezete és a bírák és ügyészek fegyelmi felelősségéről szóló 1936. III. törvény. Hatályát veszti továbbá a közigazgatási bíróság megszüntetéséről szóló 1949. II. törvény 10. §-a, a büntető perrendtartásról szóló 1951. III. törvény 226. §-a, a polgári perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 271. §-a, az igazságügyi szervezet átalakítása tárgyában kibocsátott 1949. évi 9. sz. törvényerejű rendelet, az igazságügyi szervezettel kapcsolatos hatásköri és eljárási szabályok módosításáról szóló 1950. évi 46. sz. törvényerejű rendelet, az igazságügyi szervezetre vonatkozó egyes rendelkezésekről szóló 1951. évi 13. sz. törvényerejű rendelet, a bírósági és államügyészségi hivatalnokoknak az együttalkalmazást kizáró akadály alól való felmentéséről szóló 680/1946. (VI. 24.) M. E. sz. rendelet, a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bíróságának irányelvei és elvi döntései tárgyában kibocsátott 4.338/1949. (XII. 6.) M. T. sz. rendelet, az 1936. III. törvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 107/1950. (IV. 15.) M. T. sz. rendelet, az ítéldbírák, államügyészek és közjegyzők alkalmazásáról szóló 180/1950. (VII. 1.) M. T. sz. rendelet, a bírói és államügyészi, valamint a hadbírói képzéséről szóló 277/1950. (XI. 26.) M. T. sz. rendelet, az igazságügyi szervezet átalakításáról szóló 1949. évi 9. sz. tvr. 6. §-ának végrehajtása tárgyában kibocsátott 91.000/1949. (XI. 12.) I. M. sz. rendelet és a bírói és államügyészi, valamint a hadbírói képzéséről szóló 277/1950. (XI. 26.) M. T. sz. rendelet végrehajtása tárgyában kibocsátott 177.800/1950. (XII. 24.) I. M. sz. rendelet.

(2) A jelen törvény 66. §-ának (2) bekezdésében említett rendelet hatálybalépésével hatályukat veszítik a katonai bíróságokra vonatkozó jogszabályok.

68. §. A jelen törvény végrehajtásáról — a különböző bíróságokra vonatkozó rendelkezések tekintetében a honvédelmi, illetőleg a közlekedés- és postaügyi miniszterrel egyetértve — az igazságügyminiszter gondoskodik.

Dobt István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1954. évi

III. törvény

a város- és községgazdálkodási minisztérium felállításáról.

1. §. A jelen törvény értelmében város- és községgazdálkodási minisztériumot kell szervezni.

2. §. Az 1. § értelmében szervezett minisztérium ügkörét a Minisztertanács állapítja meg.

3. §. Az 1. § rendelkezésének megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:
a külügyminisztérium,
a belügyminisztérium,
a honvédelmi minisztérium,
a pénzügyminisztérium,
az igazságügyminisztérium,
a kohó- és gépipari minisztérium,
a nehézipari minisztérium,
a könnyűipari minisztérium,
a város- és községgazdálkodási minisztérium,
a földművelésügyi minisztérium,
a bel- és külkereskedelmi minisztérium,
az élelmiszeripari minisztérium,
a begyűjtési minisztérium,
az építésügyi minisztérium,
a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
az oktatásügyi minisztérium,
az egészségügyi minisztérium.”

Dobt István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

AZ ALKOTMÁNY HATODIK MÓDOSÍTÁSA
(belkereskedelmi minisztérium és külkereskedelmi minisztérium felállításáról szóló
1954. évi VII. törvény)

348 ★ 1954 június 29.

MAGYAR KÖZLÖNY

46. szám

területenkívüliséggel és a személyes mentességgel kapcsolatban fennálló különös eljárási szabályokat.

326. §. Az eltűnt személyek holtaknyilvánítását, illetőleg haláluk tényének megállapítását, az elmeorvosi intézetbe való felvételnél és az onnan való elbocsátásnál követendő bírói eljárást, valamint a kisértési kártalanítási eljárást, a bérleti viszonyok megszüntetését, az okiratok megsemmisítését, a jogsegély iránti megkeresések teljesítését, úgyszintén a váltón vagy más okiraton alapuló követeléseknek meghagyás útján való érvényesítését, végül pedig a telekkönyvi perekre és a 23. § b) pontjában említett jogi személyek által vagy ellen indított perekre vonatkozó eltéréseket külön rendelkezések szabályozzák.

327. §. E törvény hatálybalépéséről és a szükséges átmeneti szabályok megállapításáról külön jogszabály rendelkezik.

VII. törvény

belkereskedelmi minisztérium és külkereskedelmi minisztérium felállításáról.

1. §. A jelen törvény értelmében a bel- és külkereskedelmi minisztérium helyébe

belkereskedelmi minisztériumot és
 külkereskedelmi minisztériumot

kell szervezni.

2. §. Az 1. § értelmében szervezett minisztériumok ügykörét a Minisztertanács állapítja meg.

3. §. Az 1. § rendelkezésének megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

»24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

a külügyminisztérium,
 a belügyminisztérium,
 a honvédelmi minisztérium,
 a pénzügyminisztérium,
 az igazságügyminisztérium,

a kohó- és gépipari minisztérium,
 a nehézipari minisztérium,
 a könnyűipari minisztérium,
 a város- és községgazdálkodási minisztérium,
 a földművelésügyi minisztérium,
 a külkereskedelmi minisztérium,
 a belkereskedelmi minisztérium,
 az élelmiszeripari minisztérium,
 a begyűjtési minisztérium,
 az építésügyi minisztérium,
 a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
 a népművelési minisztérium,
 az oktatásügyi minisztérium,
 az egészségügyi minisztérium.»

Dobi István s. k.,
 a Népköztársaság
 Elnöki Tanácsának
 elnöke.

Darabos Iván s. k.
 a Népköztársaság
 Elnöki Tanácsának
 titkára.

Szerkeszti: Minisztertanács Titkársága.

Kiadja: Magyar Közlöny Lapkiadó Vállalat,
 Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. I.
 Telefon: 121—592, 129—480. (57., 83.)

Terjeszti: Posta Központi Hirlap Iroda O. V.
 Budapest, V., József nádor-tér 1.
 Telefon: 183—022, 180—850.

Havi előfizetési ár: 17.— forint.

Egyes példányok árusítása:

V., József Attila-u. 3. Telefon: 183—419.

Felvilágosítás rendeletek ügyében telefon: 183—419.

Csekkbefizetési számlaszám
 Magyar Közlöny befizetési számlánál: 61.028.
 Közületi befizetési száma: 61.066.

ELŐFIZETÉSEK

kizárólag csak a

POSTA KÖZPONTI HIRLAP IRODA V.-nál.

AZ ALKOTMÁNY HETEDIK MÓDOSÍTÁSA

(a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1954. évi VIII. törvény)

73. szám.

Budapest, 1954 szeptember 25, szombat.

MAGYAR KÖZLÖNY

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOMJEGYZEK

Szám:	T á r g y :
1954. évi VIII. törvény 1954. évi IX. törvény 1954. évi X. törvény 1954. évi 10. számú határozat 60/1954. (IX. 25.) M. T.	A Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról. A tanácsok tagjainak választásáról. A tanácsokról. A tanácsok tagjai választásának időpontjáról. A tanácsok tagjainak választásáról szóló 1954. évi IX. törvény végrehajtásáról.

I. Főrész

Törvények

1954. évi

VIII. törvény

a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról.

Az Országgyűlés a tanácsok továbbfejlesztése és megerősítése érdekében a Magyar Népköztársaság Alkotmányának következő módosítását határozza el:

1. §. (1) Az Alkotmány 20. §-ának (1) bekezdése, amely a Népköztársaság Elnöki Tanácsának hatáskörét állapítja meg, a következő új e) ponttal egészül ki:

„e) legfelsőbb fokon irányítja az államhatalom helyi szerveinek munkáját”.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak folytán az Alkotmány 20. §-a (1) bekezdésének új szövege a következő:

„(1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsának hatásköre:

- kitűzi az országgyűlési választásokat,
- összehívja az országgyűlést,
- törvényeket kezdeményez,
- országos jelentőségű kérdésekben népszavazást rendelhet el,
- legfelsőbb fokon irányítja az államhatalom helyi szerveinek munkáját,
- a Magyar Népköztársaság nevében nemzetközi szerződéseket köt,

g) megerősíti a nemzetközi szerződéseket,

h) megbízza és fogadja a követeket,

i) kinevezi a törvény által meghatározott fontosabb megbízatású állami alkalmazottakat, valamint a fegyveres erők magasabb rangú tisztjeit,

j) adományozza az országgyűlés által alapított rendjeleket és címeket, valamint hozzájárul külföldi rendjelek és címek viseléséhez,

k) gyakorolja a kegyelmezési jogot,

l) dönt azokban az ügyekben, amelyeket külön törvény hatáskörébe utal.”

2. §. Az Alkotmány 25. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Minisztertanács az államigazgatási szervek által hozott minden olyan jogszabályt, határozatot vagy intézkedést megsemmisíthet, illetőleg megváltoztathat, amely az Alkotmányba ütközik, vagy a dolgozó nép érdekeit sérti.”

3. §. Az Alkotmány 29. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az egyes igazgatási szervek területi változásait az államhatalom szervei határozzák meg.”

4. §. Az Alkotmány 31. §-a (2) bekezdésének b) pontja helyébe a helyi tanácsok hatáskörét módosító következő rendelkezés lép:

„b) megállapítja — az állami népgazdasági terv és az állami költségvetés keretein belül — a helyi gazdasági tervet és költségvetést, ellenőrzi ezek végrehajtását.”

5. §. Az Alkotmány 33. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A végrehajtásbizottságok az őket megválasztó helyi tanácsoknak, a felsőbb államhatalmi

szerveknek, a felsőbb tanácsok végrehajtóbizottságainak és a Minisztertanácsnak felelősek; kötelesek munkájukban ezek rendelkezéseit megtartani.”

6. §. Az Alkotmány 34. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A helyi tanács hatáskörébe tartozó szakigazgatási feladatokat a végrehajtóbizottságok szakigazgatási szervei látják el, amelyek egyrészt a végrehajtóbizottságnak, másrészt a felsőbb szakigazgatási szerveknek vannak alárendelve.”

7. §. Ez a törvény az 1954. évi szeptember hó 25. napján lép hatályba.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1954. évi IX. törvény

a tanácsok tagjainak választásáról.

Az országgyűlés a fővárosi, a megyei, a járási, a városi, a városi kerületi és a községi tanácsok tagjainak megválasztását az Alkotmány IX. fejezetében foglalt alapelveknek megfelelően az alábbiakban szabályozza:

I. FEJEZET.

A VÁLASZTÁS ALAPELVEI.

1. §. (1) A fővárosi, a megyei, a járási, a városi, a városi kerületi és a községi tanácsok tagjait az illető terület választópolgárai négy évi időtartamra választják, általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással (Alkotmány 30. és 62. §).

(2) A tanácsok tagjait választókerületenként választják. Minden választókerület egy tanácstagot választ.

(3) A megválasztott tanácstagok kötelesek választóiknak működésükről beszámolni; a választópolgárok a tanácstagot visszahívhatják.

2. §. (1) Választójoga van minden nagykorú magyar állampolgárnak.

(2) Nincs választójoga annak, aki

a) közügyektől, illetőleg a választójog gyakorlásától eltöltő itélet hatálya alatt áll,

b) szabadságvesztésbüntetését tölti, vagy előzetes letartóztatásban van,

c) elmebeteg, tekintet nélkül arra, hogy gondnokság alatt áll vagy sem.

(3) A választásokon minden szavazásra jogosult állampolgárnak egy szavazata van. Minden szavazat egyenlő (Alkotmány 64. §).

(4) A tanács tagjává mindenki megválasztható, akinek választójogosultsága van.

II. FEJEZET.

A VÁLASZTÓK NÉVJEGYZÉKE.

3. §. (1) A választójogosult állampolgárokról névjegyzéket kell készíteni.

(2) A választók névjegyzékét a városi (városi kerületi), illetőleg a községi tanács végrehajtóbizottsága állítja össze.

(3) A választók névjegyzékébe fel kell venni minden magyar állampolgárt, aki nagykorú vagy nagykorúságát a névjegyzék összeállításának évében eléri, ha a névjegyzék összeállításának idején állandó lakóhelye az illető tanács működési területén van.

4. §. (1) A választók névjegyzékének összeállítása összeírás útján történik. Az összeírást a tanács végrehajtóbizottsága által kijelölt összeíróbiztosok végzik.

(2) A Néphadsereg választójogosult tagjainak és polgári alkalmazottainak névjegyzékét az illetékes parancsnokságok állítják össze. Ugyancsak az illetékes parancsnokságok állítják össze az egyéb fegyveres és rendészeti testületek laktanyákban elhelyezett, választójogosult tagjainak névjegyzékét.

(3) Az érvényes útlevelemmel külföldön tartózkodó magyar állampolgárok összeírásáról a Minisztertanács a Külügyminisztérium útján gondoskodik.

5. §. (1) A választók névjegyzékét városi (városi kerületi), illetőleg községi választókerületenként (12. §) a választók nevének abc-sorrendjében, sorszámmal ellátva kell összeállítani. Városok belterületén a névjegyzék összeállítása — a választókerületen belül — utcánként és házanként ugyan csak a választók nevének abc-sorrendjében, sorszámmal ellátva történik.

(2) Minden választót csak egy névjegyzékbe szabad felvenni, mégpedig annak a választókerületnek a névjegyzékébe, amelyben a névjegyzék összeállításának idején állandó lakása van.

(3) A választók névjegyzékében fel kell tüntetni a választó családi és utónevét (a férj nevét viselő asszonynál a leánykori nevet is), állandó lakását, foglalkozását (állását), valamint születési helyét, évét, hónapját és napját.

(4) A választók névjegyzékén fel kell tüntetni az illető községi (városi, városi kerületi), járási, megyei (fővárosi) választókerület és a szavazókör sorszámmát.

(5) A különböző fokú tanácsok tagjainak megválasztása ugyanazon névjegyzék alapján történik.

6. §. (1) A tanács végrehajtóbizottsága a 3–5 §-okban foglaltak szerint elkészíti a választók ideiglenes névjegyzékét.

AZ ALKOTMÁNY NYOLCADIK MÓDOSÍTÁSA

(a Magyar Népköztársaság Alkotmánya 24. §-a új szövegének megállapításáról szóló 1955. évi II. törvény)

49. szám.

MAGYAR KÖZLÖNY

1955. május 1. ★ 323

3. a szakszervezetek, illetőleg a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ által ellátott egészségügyi és szociális feladatokra, különösen a biztosítottak, valamint az igényjogosult családtagjaik egészségügyi ellátására, a részükre nyújtott ádültetési támogatásra, nyugdíjakra, táppénzre, betegségi, gyermekágyi és temetkezési segélyekre, családi pótlékra, továbbá a természetben kiszolgáltatót gyógyszerekre és gyógyászati segédeszközökre 4.628 millió forintot kell fordítani.

5. §. Honvédelmi célokra, népünk békés alkotó munkájának biztosítására 5.683 millió forintot, a törvény 1. §-ában meghatározott kiadások 12,5%-át kell fordítani.

6. §. Rend- és jogbiztonsági kiadásokra 2.086 millió forintot, a törvény 1. §-ában meghatározott kiadások 4,6%-át kell fordítani.

7. §. Igazgatási jellegű kiadásokra 2.033 millió forintot, a törvény 1. §-ában meghatározott kiadások 4,5%-át kell fordítani.

8. §. A törvény 1. §-ában meghatározott bevételek forrásai:

1. a népgazdaság ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, közlekedési és szolgáltató vállalatától befolyó forgalmi adó, nyereség és egyéb befizetések 33.654 millió forint, a bevételek 71,6%-a,

2. a szövetkezetek által fizetendő adók 1.200 millió forint, a bevételek 2,6%-a,

3. a lakosságtól származó adóbevételek 3.764 millió forint, a bevételek 8%-a,

4. a különféle bevételek, elsősorban a hosszúlejáratú hitelek visszafizetése, a tanácsok és a költségvetési szervek saját bevételei, valamint az Állami Mezőgazdasági Gépjárműtől befolyó bevételek együttesen 4.119 millió forint, a bevételek 8,7%-a,

5. a szakszervezetekhez, illetőleg a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központhoz biztosítási járulékként befolyó járulékbévelet 4.274 millió forint, a bevételek 9,1%-a.

9. §. (1) A tanácsok költségvetési kiadásainak fedezésére a tanácsok bevételei szolgálnak. A tanácsok bevételeiből nem fedezhető kiadásokat állami hozzájárulásból és a különféle szabályozó bevételekből kell fedezni.

(2) A szabályozó bevételek és az állami hozzájárulás arányát, valamint a szabályozó bevételekből való részesedés mértékét a Minisztertanács állapítja meg.

10. §. A törvény 1. §-ában a kiadásokra meghatározott összeget a költségvetési éven túl felhasználni nem lehet.

11. §. Az Országgyűlés az 1954. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést

45.286,639.000 (Negyvenötmilliárdkettőszáznyolcvanhatmillióhatszázharminckilencezer) forint bevétellel,

43.980,136.000 (Negyvenhárommilliárdkilencezszáznyolcvanmillióegyszázharminchatezer) forint kiadással és

1.306,503.000 (Egymilliárdháromszázhatmillióöttszázháromezer) forint bevételi többlettel jövhagyja.

12. §. A jelen törvény végrehajtásáról a Minisztertanács a pénzügyminiszter útján gondoskodik.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

1955. évi

II. törvény

a Magyar Népköztársaság Alkotmánya 24. §-a új szövegének megállapításáról.

1. §. Az Országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által az Alkotmány 20. §-ának (5) bekezdése értelmében bemutatott, az új minisztériumok felállításáról szóló 1954. évi 29. számú törvényerejű rendeletet, valamint az Állami Gazdaságok Minisztériuma és az Országos Erdészeti Főigazgatóság felállításáról szóló 1954. évi 30. számú törvényerejű rendeletet tudomásul veszi.

2. §. Az 1. §-nak megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- a kohó- és gépipari minisztérium,
- a szénbányászati minisztérium,
- a vegyipari és energiaügyi minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a város- és községgazdálkodási minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- az állami gazdaságok minisztériuma,
- a külkereskedelmi minisztérium,
- a belkereskedelmi minisztérium,
- az élelmiszeripari minisztérium,
- a begyűjtési minisztérium,
- az építésügyi minisztérium,
- a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
- a népművelési minisztérium,
- az oktatásügyi minisztérium,
- az egészségügyi minisztérium.”

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

AZ ALKOTMÁNY KILENCEDIK MÓDOSÍTÁSA

(az Alkotmány 24. §-a új szövegének megállapításáról szóló 1955. évi IV. törvény)

768 ★ 1955. november 19.

MAGYAR KÖZLÖNY

121. szám.

Törvény

1955. évi

IV. törvényaz Alkotmány 24. §-a új szövegének
megállapításáról,

1. §. Az Országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által az Alkotmány 20. §-ának (5) bekezdése értelmében bemutatott, az Állami Ellenőrzés Minisztériumának felállításáról szóló 1955. évi 27. számú törvényerejű rendeletet tudomásul veszi.

2. §. Az 1. §-nak megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- a igazságügyminisztérium,
- a kohó- és gépipari minisztérium,
- a szénbányászati minisztérium,
- a vegyipari és energiaügyi minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a város- és községgazdálkodási minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- az állami gazdaságok minisztériuma,
- a külkereskedelmi minisztérium,
- a belkereskedelmi minisztérium,
- az élelmiszeripari minisztérium,
- a begyűjtési minisztérium,
- az építésügyi minisztérium,
- a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
- a népművelési minisztérium,
- az oktatásügyi minisztérium,
- az egészségügyi minisztérium,
- az állami ellenőrzés minisztériuma.”

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Minisztertanácsi rendelet**A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
65/1955. (XI. 19.) M. T. számú rendelete**a személy- és tehergépkocsik elosztásával
kapcsolatos intézkedésekről.

A Minisztertanács a gépkocsi nyilvántartás ki-
gészítése érdekében az alábbiakat rendeli:

1. §.

Valamennyi állami, társadalmi és közületi szerv, valamint gépkocsival rendelkező magánszemély a használatában, illetve a tulajdonában lévő személy- és tehergépkocsiállomány műszaki állapotára és számára vonatkozó egyszeri adatszolgáltatást köteles adni.

2. §.

(1) Az adatszolgáltatással kapcsolatos intézkedésekről a közlekedés- és postaügyi miniszter a Központi Statisztikai Hivatal elnökével együtt gondoskodik.

(2) Az adatszolgáltatást 1955-ben december 31-ig kell elvégezni és a jövőben évenként kell megismételni.

3. §.

Aki az 1. § rendelkezéseit megszegi, azzal szemben az állami statisztikáról szóló 1952. évi VI. törvény büntető rendelkezéseit kell alkalmazni.

4. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Hegedüs András s. k., a Minisztertanács elnöke.

II. Főrész**Közlemény**

Minisztertanács Titkárságtól.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa elrendelte Nagyhegyes (Hajdu-Bihar m., debreceni j.) területéből a Kösélyszeg elnevezésű 3681 k. h. 1582 n. ö. nagyságú területrésznél Nádudvar (Hajdu-Bihar m., püspökladányi j.) területéhez való átcsatolását. A területátcsatolás végrehajtása megtörtént.

(Minisztertanács Titkársága. 11—8—9/3/1955. I. szám.)

AZ ALKOTMÁNY TIZEDIK MÓDOSÍTÁSA**(a szénbányászati minisztérium és a vegyipari és energiaügyi minisztérium átszervezéséről szóló 1956. évi III. törvény)**

420 ★ 1956. augusztus 2.

MAGYAR KÖZLÖNY

67. szám.

Törvény

1956. évi

III. törvény**a szénbányászati minisztérium és a vegyipari és energiaügyi minisztérium átszervezéséről.**

1. §. A jelen törvény értelmében a szénbányászati minisztérium, valamint a vegyipari és energiaügyi minisztérium helyébe bányá- és energiaügyi minisztériumot, valamint vegyipari minisztériumot kell szervezni.

2. §. Az 1. §. rendelkezéseinek megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

„24. §. A Magyar Népköztársaság Minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- a kohó- és gépipari minisztérium,
- a bányá- és energiaügyi minisztérium,
- a vegyipari minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a város- és községgazdálkodási minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- az állami gazdaságok minisztériuma,
- a külkereskedelmi minisztérium,
- a belkereskedelmi minisztérium,
- az élelmiszeripari minisztérium,
- a begyűjtési minisztérium,
- az építésügyi minisztérium,
- a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
- a népművelési minisztérium,
- az oktatásügyi minisztérium,

az egészségügyi minisztérium,
az állami ellenőrzés minisztériuma.”

3. §. Az 1. §. értelmében szervezett minisztériumok ügykörét a Minisztertanács állapítja meg.

4. §. A jelen törvény hatályba lépésének napja 1956. július 30.

Nagy Dániel s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnökhelyettese.

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

II. Főrész**Miniszteri rendelet****A pénzügyminiszter**

és a város- és községgazdálkodási miniszter
2/1956. (VIII. 2.) P. M. — V. K. G. M. számú
együttes rendelete

az általános lakásépítési kölcsönakcióról szóló
1/1955. (III. 26.) V. K. G. M. számú együttes
rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról és
kiegészítéséről.

A Minisztertanács 2.058/1956. (IV. 12.) számú határozatának 12. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeljük:

1. §.

(1) Építési kölcsönt a munkások és alkalmazottak — elsősorban a nagyüzemi munkások, a bányászok és a műszaki alkalmazottak — részére lehet engedélyezni. Lehetőséget kell azonban biztosítani a szellemi szabadfoglalkozásúak (művészek, írók stb.), továbbá a nyugdíjasok igényeinek kielégítésére is. Indokolt esetben — meghatározott keretben — a mezőgazdasági termelősövetkezetek tagjai részére is lehet kölcsönt engedélyezni.

AZ ALKOTMÁNY TIZENEGYEDIK MÓDOSÍTÁSA
(a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1957. évi II. törvény)

323 — 1957. május 23.

MAGYAR KÖZLÖNY

57. szám.

1957. évi

II. törvény**a Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról.**

1. §. Az Alkotmánynak a minisztertanácsról szóló 22. §-a következőképpen egészül ki:

„22. §. Az államigazgatás legfelsőbb szerve a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa. (A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány.)“

2. §. Az Alkotmánynak a Magyar Népköztársaság minisztériumainak felsorolásáról rendelkező 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumainak felsorolását külön törvény tartalmazza.“

3. §. Az Alkotmánynak a Magyar Népköztársaság címeréről szóló 67. §-a a következőképpen módosul:

„67. §. A Magyar Népköztársaság címere: kétoldalt búzakoszorúval egybefogott, világoskék mezőben álló, ívelt oldalú piros-fehér-zöld színű

pajzs. A búzakoszorút balról piros-fehér-zöld, jobbról vörös színű szalag fonja át. A pajzs fölött közepén elhelyezett ötágú vörös csillag arany színű sugarakat bocsát a mezőre.“

4. §. Az Alkotmánynak a Magyar Népköztársaság zászlajáról szóló 68. §-a a következőképpen módosul:

„68. §. A Magyar Népköztársaság zászlaja piros-fehér-zöld színű.“

5. §. A jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

AZ ALKOTMÁNY TIZENKETTEDIK MÓDOSÍTÁSA**(az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló 1966. évi III. törvény módosításáról szóló 1970. évi III. törvény)**

346 — 1970. október 14.

MAGYAR KÖZLÖNY

85. szám

1970. évi**III. törvény****az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló 1966. évi III. törvény módosításáról**

Az Országgyűlés a választási rendszer továbbfejlesztése érdekében „az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról” szóló 1966. évi III. törvényt (a továbbiakban: Tv.) a következőképpen módosítja:

1. §. A Tv. 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. §. (1) Az országgyűlési képviselőket, valamint a városi, a fővárosi kerületi és a községi tanácsok (a továbbiakban: helyi tanácsok) tagjait a választópolgárok általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján választják. A fővárosi tanács és a megyei tanácsok tagjait a helyi tanácsok választják. A szavazás titkos. A megválasztott országgyűlési képviselők és tanácsstagok megbízatása négy évre szól.

(2) Az országgyűlési képviselőket és a helyi tanácsok tagjait választókerületenként választják; minden országgyűlési választókerület egy országgyűlési képviselőt, minden tanácsi választókerület pedig egy tanácstagot választ. A helyi tanácsok meghatározott számú fővárosi, illetőleg megyei tanácstagot választanak.

(3) Az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok kötelesek a működésükről választóiknak rendszeresen beszámolni.

(4) Az országgyűlési képviselőket és a helyi tanácsok tagjait a választópolgárok, a fővárosi és a megyei tanácstagokat pedig az őket megválasztó helyi tanácsok visszahívhatják.”

2. §. A Tv. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. §. (1) A tanács végrehajtó bizottsága a 3—5. §-ban foglaltak szerint elkészíti a választók névjegyzékét. A névjegyzéket keltezással és bélyegzővel kell ellátni, azt a tanács elnöke és a végrehajtó bizottság titkára aláírja.

(2) A választók névjegyzékét a tanács hivatali helyiségében legalább nyolc napra közzemlére kell tenni, és ennek időpontját a helyileg szokásos módon a lakosság tudomására kell hozni.

(3) A névjegyzék közzemlére tételével egyidejűleg minden választó részére a névjegyzékbe való felvételéről írásban értesítést kell küldeni.”

3. §. A Tv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. §. A járásbírósnak a kifogások elbírálására vonatkozó határozatai alapján vagy más okból, illetőleg hivatalból [8. § (3) és (4) bek.] módosított névjegyzéket, továbbá a pótnévjegyzéket a tanács végrehajtó bizottsága — tizenöt nappal a választás előtt — a tanács hivatali helyiségében három napra közzemlére teszi.”

4. §. A Tv. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. §. (1) A helyi tanácsok minden tagjának megválasztására a helyi tanács működési területén választókerületeket kell alakítani.

(2) A helyi tanácsi választókerületek számát az állandó lakosok számához igazodóan az alábbiak szerint kell megállapítani:

a) városokban és fővárosi kerületekben legalább 60 és legfeljebb 150 választókerületet,

b) községekben legalább 11 és legfeljebb 100 választókerületet kell alakítani.

(3) A tanácsstagok megválasztásánál irányadó, hogy

a) az 1000 vagy ennél kevesebb lakosú községekben mintegy 50 lakosonként,

b) az 1000—5000 lakosú községekben mintegy 75 lakosonként,

c) az 5000—10 000 lakosú városokban és községekben mintegy 150 lakosonként,

d) a 10 000—20 000 lakosú városokban és községekben mintegy 200 lakosonként,

e) a 20 000—30 000 lakosú városokban és községekben mintegy 350 lakosonként,

f) a 30 000—50 000 lakosú városokban, fővárosi kerületekben és községekben mintegy 500 lakosonként,

g) az 50 000 lakoson felüli városokban és fővárosi kerületekben mintegy 700 lakosonként alakuljon egy választókerület.

(4) A közös tanácsú községek lakosságát a választókerületek kialakítása szempontjából együtt kell számításba venni, de a közös tanács valamennyi községében legalább 3—3 választókerületet kell alakítani.”

5. §. A Tv. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. §. (1) A helyi tanácsi választókerületek számát — a 13. §-ban foglalt keretek között — a fővárosi, illetőleg a megyei tanács állapítja meg.

(2) A választókerületek területét a helyi tanács végrehajtó bizottsága állapítja meg és látja el sorzámmal.”

6. §. A Tv. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. §. (1) A választási elnökségek tagjait a Hazafias Népfront illetékes bizottsága jelöli ki. A kijelölést az illetékes tanács végrehajtó bizottsága erősíti meg. Az elnökség tagjai a tanács elnöke előtt esküt tesznek.

(2) A választási elnökség öt tagból áll, akik maguk közül elnököt választanak.

(3) A fővárosi és a megyei választási elnökség működési területén a következő feladatokat látja el:

a) őrködik a választások törvényessége felett;

b) gondoskodik az országgyűlési választási hirdetmények elkészítéséről és közzétételéről, közzéteszi az országgyűlési választókerületek jelöltjeinek nevét, közreműködik az országgyűlési választások megszervezésében és eredményének megállapításában;

c) közreműködik a fővárosi, illetőleg a megyei tanácstagok választásának megszervezésében, megállapítja és közzéteszi e választások eredményét;

d) közreműködik a helyi tanácsi választások megszervezésében és eredményének megállapításában, dönt a helyi tanácsi választási elnökség olyan intézkedése elleni kifogásról, amelyet a tanácstagságra jelölt visszautasítása ellen emeltek [31. § (4) bek.].

(4) A városi, a fővárosi kerületi és a községi választási elnökség a működési területén a következő feladatokat látja el:

a) őrködik a választások törvényessége felett;

b) megalakítja a szavazatszedő bizottságokat, elbírálja azt a kifogást, amelyet a szavazatszedő bizottságnak a szavazás tartama alatt tett intézkedése vagy a szavazás eredményével kapcsolatos határozata ellen emeltek;

c) nyilvántartásba veszi a tanácstagságra jelölteket, dönt a jelöltek elfogadásáról, és közzéteszi a tanácsi választókerületek jelöltjeinek nevét;

d) gondoskodik a tanácsi választási hirdetmények elkészítéséről és közzétételéről, továbbá a szavazólapokon az elfogadott jelöltek nevének feltüntetéséről;

e) megállapítja, ellenőrzi és nyilvántartja a tanácsi választókerületek választási eredményeit;

f) megállapítja a tanácsi választások összesített eredményét;

g) a törvényben megállapított feltételek esetén pótválasztást tűz ki;

h) kiadja a megválasztott helyi tanácstagnak a megbízólevelet.”

7. §. A Tv. 27. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„— továbbítja a szavazási jegyzőkönyvet az országgyűlési választókerületi bizottsághoz, illetőleg a tanácsi választási elnökséghez.”

8. §. A Tv. 29. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyúttal a 29. § jelenlegi (3) bekezdésének számozása (8) bekezdésre módosul:

„(1) A jelölés jogát a választók jelölőgyűlései gyakorolják. E gyűléseket a Hazafias Népfront il-

letékes bizottságai szervezik — a választási elnökségek és az országgyűlési választókerületi bizottságok közreműködésével — a lakóterületeken, továbbá az üzemekben, vállalatoknál, termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban, hivatalokban és intézményekben, valamint a fegyveres erőknél, fegyveres testületeknél és rendészeti szerveknél.

(2) A jelölőgyűléseken a jelöltekre javaslatot tehetnek a Hazafias Népfront szervei, a társadalmi szervezetek, az üzem (termelőszövetkezet, más szerv) dolgozóinak közössége, illetőleg tagsága, továbbá bármely választópolgár.

(3) A jelölőgyűlésen részt vevő választók több jelölt indulását is támogathatják.

(4) Az országgyűlési képviselő jelölése céljából választókerületenként egy vagy több jelölőgyűlést kell tartani. Képviselőjelöltek lesznek azok, akik a jelölőgyűlésen (jelölőgyűléseken) megjelent összes választó egyharmadának szavazatát megkapták.

(5) A helyi tanács tagjának jelölése céljából választókerületenként egy jelölőgyűlést kell tartani. Tanácsstagjelöltek lesznek azok, akik a jelölőgyűlésen megjelent választók egyharmadának szavazatát megkapták.

(6) A jelölés nyílt szavazással történik.

(7) A gyűlésekről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell a gyűlés helyét, idejét, a jelenlevők számát, az egyes jelöltekre adott szavazatok számát és a jelölt (jelöltek) személyi adatait. A jegyzőkönyvet a gyűlés elnökségének tagjai írják alá."

9. §. (1) A Tv. 30. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Hazafias Népfront fővárosi, illetőleg megyei bizottsága az országgyűlési képviselőjelöltek névjegyzékét a választás napja előtt legalább húsz nappal megküldi a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Elnökségének.”

(2) A Tv. 30. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jelölés visszautasítása esetén — ha nincs

elfogadott jelölt a választókerületben — három napon belül új jelöltet kell állítani.”

10. §. A Tv. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. §. (1) A jelölőgyűléseken elfogadott tanácsstagjelölteket a Hazafias Népfront helyi bizottsága legalább húsz nappal a választás napja előtt — nyilvántartás végett — írásban bejelenti a városi, fővárosi kerületi, illetőleg községi választási elnökséghez.

(2) A bejelentéshez csatolni kell a jelöltek nyilatkozatát arról, hogy a jelölést elfogadják.

(3) A városi, fővárosi kerületi, illetőleg községi választási elnökség a jelöltek nyilvántartásba vételéről a bejelentés napján dönt, és döntéséről értesíti a Hazafias Népfront helyi bizottságát.

(4) A városi, fővárosi kerületi, illetőleg községi választási elnökség a jelöltek nyilvántartásba vételét a törvényben meghatározott okból visszautasíthatja. Ez ellen a Hazafias Népfront helyi bizottsága két napon belül kifogást emelhet a fővárosi, illetőleg a megyei választási elnökségnél, amely véglegesen dönt.

(5) A tanácsstagjelöltek nevét — legalább tíz nappal a választás napja előtt — a városi, fővárosi kerületi, illetőleg községi választási elnökség közzéteszi.”

11. §. A Tv. 32. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ugyanazt a személyt a Hazafias Népfront illetékes bizottsága csak egy országgyűlési választókerületben, illetőleg egy helyi tanácsi választókerületben jelentheti be jelöltként.”

12. §. A Tv. 36. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„36. § (1) A szavazás szavazókörönként történik, és a szavazás napján 6 órától 18 óráig tart.

(2) A szavazatszedő bizottság a szavazást 18 óra előtt befejezettnek nyilváníthatja, ha a névjegyzékbe felvett valamennyi választó szavazott.

(3) Ha a helyi körülmények indokolják,

a) a városi, fővárosi kerületi községi választási elnökség elrendelheti, hogy a szavazás 5 órakor kezdődjék,

b) a szavazatszedő bizottság pedig elrendelheti, hogy a szavazás 19 óráig tartson.”

13. §. A Tv. 40. §-a (2) bekezdésének harmadik mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ezt követően a szavazatszedő bizottság elnöke átadja a szavazónak a szavazólapot, és megmagyarazza a szavazás módját.”

14. §. A Tv. 42. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„42. §. (1) A városi, fővárosi kerületi, községi választási elnökségnél kifogást lehet emelni a szavazatszedő bizottság olyan határozata (intézkedése) ellen, amelyet a szavazás ideje alatt hozott, vagy amely a helyi tanácsok tagjainak választása esetén a szavazás eredményének megállapításával kapcsolatos.

(2) Országgyűlési képviselőválasztás esetén az országgyűlési választókerületi bizottságnál lehet kifogást emelni a szavazatszedő bizottság olyan határozata ellen, amely a szavazás eredményének megállapításával kapcsolatos.

(3) A kifogásról a választási elnökség, illetőleg az országgyűlési választókerületi bizottság haladéktalanul határoz.”

15. §. A Tv. 46. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46. §. (1) A jelöltre szavazni a szavazólapon a jelölt nevének meghagyásával, a jelölt ellen szavazni nevének áthúzásával lehet.

(2) Több jelölt esetén a szavazás úgy történik, hogy a szavazó a szavazólap megfelelő helyén megjelöli, kire szavaz.

(3) Nem érinti a szavazat érvényességét az, ha a megválasztani kívánt jelölt megjelölése nem az (1) és (2) bekezdésben meghatározott módon történt ugyan, de a szavazólapról kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szavazó kire szavazott.

(4) Érvénytelen az a szavazat,

a) amelyet nem a hivatalos szavazólapon adtak le,

b) amelyen több jelölt esetén a szavazó nem jelölte meg, hogy kire szavaz, vagy

c) amelyből nem lehet megállapítani, hogy a szavazó kire szavazott.

(5) A szavazat érvényességéről a szavazatszedő bizottság végérvényesen dönt.”

16. §. A Tv. 51. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„51. §. Az országgyűlési választókerületi bizottság a választás eredményének megállapítása után a választási jegyzőkönyvet — a fővárosi, megyei választási elnökség útján — azonnal megküldi az Országos Választási Elnökségnek.”

17. §. A Tv. 54. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„54. §. (1) Ha valamely választókerületben nem szavazott le az összes választójogosultaknak több mint a fele, vagy a jelölt, illetőleg egyik jelölt sem kapott az érvényes szavazatok felénél több szavazatot, az illetékes választási elnökség pótválasztást tűz ki, amelyet az első választástól számított tizenöt napon belül meg kell tartani. Ebben az esetben új jelöltet (jelölteket) is lehet állítani.

(2) Az országgyűlési képviselő pótválasztásának kitűzéséről a választási elnökség haladéktalanul értesíti a Népköztársaság Elnöki Tanácsát.”

18. §. A Tv. 55. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az új (időközi) választás napját országgyűlési képviselőválasztás esetén a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, helyi tanács tag választása esetén a fővárosi, megyei tanács határozza meg. Új (időközi) választást a szükségnek megfelelően, de legálább évente egyszer — a képviselő, illetőleg a helyi tanács tag helyének megüresedésétől számított egy éven belül — kell tartani.”

19. §. A Tv. XIII. fejezete helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyúttal a Tv. jelenlegi XIII—XIV. fejezetének számozása XIV—XV. fejezetre, 60—65. §-ának számozása pedig 66—71. §-ra módosul:

„XIII. Fejezet

A fővárosi és a megyei tanácstagokra vonatkozó rendelkezések

60. §. A fővárosi és a megyei tanácstagokat a helyi tanácsok tagjainak megválasztását követő harminc napon belül, általában a helyi tanácsok első ülésén kell megválasztani.

61. §. (1) A fővárosi tanácsba mintegy 10 000 lakosonként egy tanácstagot, a megyei tanácsokba pedig — a lakosság és a helyi tanácsok számához igazodóan — 70—120 tanácstagot kell választani.

(2) A fővárosi és a megyei tanácstagok számát — az (1) bekezdésben foglalt keretek között — a Népköztársaság Elnöki Tanácsa állapítja meg. Minden helyi tanács a fővárosi, illetőleg a megyei tanács által megállapított számú tanácstagot választ. Több községi tanács együttesen is választhat egy megyei tanácstagot.

62. §. (1) A fővárosi és a megyei tanács tagjává a helyi tanácsok tagjait és más választójogosult állampolgárokat lehet megválasztani. A jelölésnél tekintettel kell lenni arra, hogy a fővárosi és a megyei tanácstagok túlnyomó része a helyi tanácsok tagjai közül kerüljön ki.

(2) A fővárosi és a megyei tanácsba több személy is jelölhető, mint ahány tanácstagot a helyi tanácsok megválaszthatnak. A jelölést a Hazafias Népfront fővárosi, illetőleg megyei bizottságának javaslatára a helyi tanácsok végzik. A javaslattevő joga a helyi tanács bármely tagját is megilleti, a tanácstagok azonban csak az illetékes helyi tanács tagját javasolhatják jelöltnek. Fővárosi, illetőleg megyei tanácstagjelöltek lesznek azok, akik a jelölést végző tanácsülésen megjelent helyi tanácstagok egyharmadának szavazatát megkapták, és a jelölést elfogadják. A jelölés nyílt szavazással történik.

63. §. (1) A fővárosi és a megyei tanácstagokat a helyi tanácsok tanácsülésen, titkos szavazással választják. A fővárosi, illetőleg a megyei tanács megválasztott tagja az a jelölt, aki a helyi tanácsok számának felénél több szavazatot kapott.

(2) Ha több községi tanács együttesen választ egy megyei tanácstagot, a szavazás minden községben külön történik. A választás eredményét — az (1) bekezdésnek megfelelően — úgy kell megállapítani, hogy valamennyi szavazatot össze kell adni, és az egyes jelöltekre adott összes szavazatok számát kell az érintett helyi tanácstagok együttes számához viszonyítani.

(3) A megválasztott tanácstag részére a megbízólevelet a helyi tanács végrehajtó bizottsága adja ki. Több községi tanács által együttesen választott megyei tanácstag részére a megbízólevelet a tanácstag lakóhelye szerinti — ha pedig a tanácstag nem az említett községek valamelyikében lakik, a megyei választási elnökség által kijelölt — községi tanács végrehajtó bizottsága adja ki.

64. §. (1) Ha a megválasztáshoz szükséges szavazatot nem kapta meg annyi jelölt, mint ahány fővárosi, illetőleg megyei tanácstagot kell választani, a szavazást a betöltetlenül maradt tanácstag helyekre vonatkozólag meg kell ismételni. Ilyenkor új jelölt is állítható. Az ismételt szavazást legkésőbb az első választás napjától számított nyolc napon belül meg kell tartani.

(2) A fővárosi és a megyei tanácstag helyének megüresedése esetén az új (időközi) választást a legközelebbi tanácsülésen, de legfeljebb a megüresedéstől számított hat hónapon belül meg kell tartani. Ilyenkor a fővárosi és a megyei tanácstagok általános választására vonatkozó szabályok megfelelően irányadók.

65. §. (1) A fővárosi és a megyei tanácstag visszahívására az illetékes fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottsága, a Hazafias Népfront fővárosi, megyei bizottsága vagy a tanácstagot megválasztó helyi tanács bármely tagja javaslatot tehet.

(2) A tanácsag visszahívása felől az öt megválasztó tanács a választásra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával dönt."

Átmeneti rendelkezés

20. §. Az országgyűlési képviselők és a tanácsok választását időbelileg el kell különíteni egy-

mástól. Ezért a legközelebbi általános választáson megválasztott tanácstagok megbízatása két évre szól.

Hatálybalépés

21. §. (1) Ez a törvény 1971. január 1. napján lép hatályba; végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

(2) Az 1949. évi XX. törvénynek a tanácstagok választására vonatkozó egyes rendelkezései e törvénynek megfelelően módosulnak.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályukat veszítik a Tv. következő rendelkezései:

az 5. §. (5) bekezdése, a 12. §. (2) bekezdésének c) pontja, a 20. és 23. §-nak a tanácsi választókerületi bizottságra vonatkozó rendelkezése, a 22. §, a 39. § (2) bekezdése, a 47. § (1) bekezdésének második és harmadik mondata, valamint az 52. § (2) bekezdésének a „választást követő harmadik napra” vonatkozó része, továbbá

a megyei jogú városi, a városi kerületi, a járási tanácsokra és választási szervekre vonatkozó rendelkezések.

(4) A Tv. rendelkezéseiben

a választók ideiglenes névjegyzéke helyett a választók névjegyzékét,

a tanácsi választókerületi bizottság helyett a tanácsi választási elnökséget,

a különböző fokú tanácsok helyett a helyi tanácsokat,

a tanács végrehajtó bizottságának elnöke helyett a tanács elnökét kell érteni.

(5) Felhatalmazást kap a Minisztertanács, hogy a Tv. és a jelen törvény szövegét egységes szerkezetben közzétegye.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

Az országgyűlési képviselők és a tanácstagok választásáról szóló 1966. évi III. törvénynek e törvény módosításáról szóló 1970. évi III. törvénnyel egységes szerkezetbe foglalt szövege

Az országgyűlési képviselők és a tanácstagok megválasztását az Országgyűlés az Alkotmány IX. fejezetében foglalt alapelveknek megfelelően az alábbiakban szabályozza:

I. Fejezet

A választás alapelvei

1. §. (1) Az országgyűlési képviselőket, valamint a városi, a fővárosi kerületi és a községi tanácsok (a továbbiakban: helyi tanácsok) tagjait a választópolgárok általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján választják. A fővárosi tanács és a megyei tanácsok tagjait a helyi tanácsok választják. A szavazás titkos. A megválasztott országgyűlési képviselők és tanácstagok megbízatása négy évre szól.

(2) Az országgyűlési képviselőket és a helyi tanácsok tagjait választókerületenként választják; minden országgyűlési választókerület egy országgyűlési képviselőt, minden tanácsi választókerület pedig egy tanácstagot választ. A helyi tanácsok meghatározott számú fővárosi, illetőleg megyei tanácstagot választanak.

(3) Az országgyűlési képviselők és a tanácstagok kötelesek a működésükről választóiknak rendszeresen beszámolni.

(4) Az országgyűlési képviselőket és a helyi tanácsok tagjait a választópolgárok, a fővárosi és a megyei tanácstagokat pedig az őket megválasztó helyi tanácsok visszahívhatják.

2. §. (1) Választójoga van minden nagykorú magyar állampolgárnak.

(2) Nincs választójoga annak, aki:

a) a közügyektől, illetőleg a választójog gyakorlásától eltöltő ítélet hatálya alatt áll;

AZ ALKOTMÁNY TIZENHARMADIK MÓDOSÍTÁSA
(a tanácsokról szóló 1971. évi I. törvény)

Ara: 80 fillér

II. szám

Budapest, 1971. február 19., péntek

MAGYAR KÖZLÖNY

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOMJEGYZÉK

Szám	Tárgy
1971. évi I. törvény 9/1971. (II. 19.) E V M	A tanácsokról
10/1971. (II. 19.) E V M—Á H	A felvonók építéséről, használatáról és ellenőrzéséről szóló 8/1961. (XL 16.) E M számú rendelet módosításáról
	A Felső-Tisza vidéki ár- és belvíz által megrongált lakóépületek újjáépítésével és helyreállításával kapcsolatos építési-szerelési munkák áráról szóló 17/1970. (VIII. 13.) E V M—Á H számú rendelet egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről
	Helyesbités

I. Főrészt

Törvény

1971. évi I. törvény a tanácsokról

A tanácsok, mint a szocialista államszervezet részei eredményesen szolgálják a népi hatalmat, a szocializmus építését, a lakosság érdekeit. A gazdasági, művelődésügyi, egészségügyi, szociálpolitikai tevékenység, a városok és községek fejlődése, az államigazgatás jelentős részben a tanácsok útján és hatékony közreműködésükkel valósul meg.

A tanácsok a Magyar Szocialista Munkáspárt elvi, politikai irányításával végzik munkájukat.

Társadalmunk általános fejlődése, a közügyekért való állampolgári felelősség növekedése további lehetőségeket teremt a szocialista demokrácia kibontakozására, és egyben a tanácsok tevékenységének fejlesztésére.

Ez a törvény azt szolgálja, hogy a szocializmus teljes felépítése érdekében növekedjen a tanácsok szerepe a helyi állami munka mind nagyobb részének végzésében és a lakosság ellátásában; szélesedjen a nép állandó, tevékeny közreműködése a tanácsi feladatok meghatározásában,

végrehajtásában és ellenőrzésében; fokozódjen a tanácsok felelőssége, önállósága, ugyanakkor erősödjen a központi állami irányítás hatékonysága.

Mindezek alapján az Országgyűlés a tanácsok feladatairól, hatásköréről, szervezetéről és működéséről a következő törvényt alkotja.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. §. A törvény célja, hogy a szocializmus teljes felépítése érdekében fejlessze a tanácsok munkáját, önállóságát, tevékenységük szakszerűségét és egyidejűleg a központi állami irányítás hatékonyságát.

A tanácsok jellege és szerveik

2. §. (1) A tanács és szervei (továbbiakban együtt: tanácsok) a nép hatalmát megvalósító szocialista államnak, a demokratikus centralizmus alapján működő népképviseleti-önkormányzati és államigazgatási szervei.

(2) A tanács szervei: a végrehajtó bizottság, a bizottságok, a szakigazgatási szervek; járásban a járási hivatal, megyei városban a kerületi hivatal.

A tanácsok tömegkapcsolatai

3. §. A tanácsok a Hazafias Népfontra és az állampolgárok tömegszervezeteire, valamint egyéb szervezeteire támaszkodva, a nem tanácsi szervekkel hatékonyan együttműködve, a lakosság tevékeny részvételével látják el feladataikat.

A tanácsok működési területe

4. §. (1) Tanács működik:

a) a községben, nagyközségben, városban, megyei városban, a főváros kerületeiben (helyi tanács);

b) a fővárosban és

c) a megyében.

(2) A községi közös tanács működése több községre terjed ki.

A tanácsok hatásköre

5. §. A tanács feladatkörét és hatáskörét törvényben, törvényerejű rendeletben, minisztertanácsi rendeletben és határozatban, valamint tanácsrendeletben kell megállapítani.

6. §. (1) A lakosságot közvetlenül érintő államigazgatási feladatok a tanácsok hatáskörébe tartoznak. Kivételt törvény, törvényerejű rendelet, minisztertanácsi rendelet és határozat tehet.

(2) A tanácsok hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyekben az első fokú hatáskört általában a helyi tanácsok gyakorolják.

7. §. A tanácsnak, a végrehajtó bizottságnak, és a szakigazgatási szerveknek önálló hatásköre van és a jogszabályokban biztosított hatáskörükben önállóan járnak el.

A tanácsok jogi személyisége

8. §. A tanács, a végrehajtó bizottság és a szakigazgatási szerv jogi személy.

II. Fejezet**A TANÁCS FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE****A tanács általános feladatai és hatásköre**

9. §. (1) A tanács tevékenysége során:

a) képviseli a lakosság érdekeit;

b) gondoskodik a jogszabályok végrehajtásáról: védi és erősíti a szocialista törvényességet és a társadalmi tulajdont; ellátja a szövetkezetek állami felügyeletét; biztosítja az állampolgári jogok és kötelességek érvényesülését, védi a személyi

tulajdont; gondoskodik, hogy a lakosság megismerje a jogszabályokat, és neveli a lakosságot a jogszabályok megtartására;

c) gondoskodik a központi állami célkitűzések megvalósításáról;

d) biztosítja az államigazgatási feladatok végrehajtását; közreműködik az állami és társadalmi rend biztosításában; részt vesz a honvédelmi feladatok ellátásában;

e) érvényre juttatja a nemzetiségek jogait;

f) szervezi a lakosság közvetlen és állandó részvételét a tanácsi feladatok megoldásában.

(2) A tanács megvitathat országos jelentőségű kérdéseket, és javaslatokat terjeszthet központi szervekhez.

10. §. (1) A tanács gondoskodik a terület és a település fejlesztéséről, szervezi a lakosság szükségleteinek kielégítését, különösen: a művelődésügyi, egészségügyi, szociális, lakás-, kommunális, kereskedelmi ellátást és az egyéb szolgáltatásokat. E feladatkörében

a) felméri, és tervezi területe szükségleteit; állást foglal a szükségletek lehetőségeknek megfelelő kielégítésében;

b) meghatározza — anyagi eszközeinek és társadalmi erőforrásainak figyelembevételével — területe fejlesztésének céljait és mértékét;

c) létrehoz vállalatokat és intézményeket;

d) kezdeményezi a tanács hatáskörét vagy anyagi lehetőségeit meghaladó intézkedések megtételét, a szükségletek kielégítésére alkalmas vállalatok, intézmények létesítését;

e) ellenőrzi az ellátó, szolgáltató tevékenységet, intézkedik a fogyatékosok megszüntetéséről.

(2) A helyi tanács elfogadja a település általános rendezési tervét, és gondoskodik végrehajtásáról.

11. §. (1) A tanács anyagi eszközeivel önállóan gazdálkodik.

(2) A tanács pénzalapjainak bevételi forrásait, a belőlük való részesedés mértékét és az állami hozzájárulás összegét középtávú tervidőszakra, költségvetési törvényben kell megállapítani.

(3) A tanács:

a) meghatározza fejlesztési programját, terveit, középtávú pénzügyi tervét és költségvetését, irányítja végrehajtásukat, határoz a végrehajtásukról szóló beszámolók elfogadásáról;

b) dönt pénzeszközeinek átcsoportosításáról, a pénzmaradvány és a tartalékok felhasználásáról, valamint nem tanácsi szerv részére anyagi eszközei terhére nyújtandó támogatásról;

c) dönt hitelek felvételéről;

d) dönt a hatáskörébe utalt adók mértékének és az adó jellegű kötelezettségek megállapításáról;

e) rendelkezik a kezelésébe adott állami tulajdonnal; gondoskodik gyarapításáról és rendeltésszerű használatáról.

(4) A népgazdasági tervben és költségvetésben — a megyei tanács tervében és költségvetésében elkülönítve — kell meghatározni a megyei városi tanács fejlesztési feladatait, bevételi forrásainak körét és a részesedés mértékét, valamint az állami hozzájárulás összegét.

(5) A helyi tanács pénzalapjához a bevételi források körét és a részesedése mértékét, valamint a tanácsi hozzájárulás összegét középtávú tervidőszakra a fővárosi, illetőleg a megyei tanács határozza meg.

(6) A tanács felügyelete alatt álló vállalat, vagy általa irányított intézmény jogállását csak az érdekelt tanács egyetértésével lehet megváltoztatni.

12. §. (1) A tanács a szervezetével és működésével kapcsolatban:

a) elbírálja a tanácstagok megválasztásának törvényességét;

b) határoz tanácstagok összeférhetlenségi és a tanácstagságukkal összefüggő egyéb ügyekben;

c) megállapítja a végrehajtó bizottság tagjainak számát; megválasztja a tanács tagjai közül a tanácselnököt, tanácselnök-helyettest (tanácselnök-helyetteseket) és a végrehajtó bizottság tagjait; kinevezi — határozatlan időre — a végrehajtó bizottság titkárát és a szakigazgatási szervek vezetőit;

d) határoz bizottságainak létrehozásáról; megválasztja a bizottságok elnökét és tagjait;

e) meghatározza a végrehajtó bizottság szakigazgatási szervezetét;

f) irányítja a végrehajtó bizottságot, a bizottságokat és a szakigazgatási szerveket.

(2) A tanács indokolt esetben a végrehajtó bizottságot és bizottságait, illetőleg azok tagjait visszahívhatja.

(3) A tanács megállapodhat más tanáccsal abban, hogy meghatározott hatáskört közösen létrehozott szerv útján gyakorolnak, közösen vállalatot vagy intézményt hoznak létre.

(4) A tanács állást foglal működési területét érintő területszervezési ügyekben.

(5) A községi tanács dönt a hatáskörébe utalt kinevezési ügyekben.

(6) A megyei tanács kinevezi a járási hivatal elnökét.

(7) A megyei városi tanács kinevezi a kerületi hivatal elnökét.

13. §. A bíróságok népi ülnökeit és a népi ellenőrzési bizottságok tagjait, valamint az utóbbiak tisztségviselőit — amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik — a tanács választja.

A tanács sajátos feladatai és hatásköre

14. §. (1) A helyi tanács hozza létre, illetőleg tartja fenn a lakosság alapfokú művelődésügyi, egészségügyi és szociális szükségleteit kielégítő intézményeket.

(2) A nagyközségi, városi és a megyei városi tanács termelő, ellátó, szolgáltató vállalatot és intézményt is létrehozhat.

(3) A községi tanács helyi és körzeti szükségleteket kielégítő, a nagyközségi, városi és a megyei városi tanács a település vonzáskörzetét is ellátó vállalatokat és intézményeket hozhat létre.

15. §. A megyei tanács:

a) gondoskodik területén a központi irányítás érvényesítéséről, és képviseli a helyi tanácsok érdekeit;

b) szervezi, összehangolja és biztosítja a megye területén az állami, társadalmi, gazdasági, különösen pedig az ipar- és a mezőgazdaság-fejlesztési, a szövetkezeti, a foglalkoztatási, a művelődésügyi, az egészségügyi, a szociális célkitűzések kialakítását és megvalósítását;

c) meghatározza a megyét érintő kérdésekben a helyi tanácsok tevékenységének fő irányvonalát;

d) biztosítja, hogy a tanácsi tervek és a tanácsok területi fejlesztési terve és költségvetése megfelelően szolgálják a megye gazdasági fejlődését, a települések összehangolt és arányos fejlesztését;

e) érvényesíti a megye mezőgazdasági és élelmiszerügyi, ipari, kereskedelmi tevékenységének állami felügyeletében és összehangolásában az állami érdekeket;

f) dönt községnek nagyközséggé szervezéséről; községi közös tanács székhelyének áthelyezéséről; megyehatárt nem érintő területrész-átcsatolásról;

g) előterjesztést tehet jogszabály alkotására és módosítására.

16. §. (1) A fővárosi tanács:

a) ellátja Budapest főváros fejlesztésével, lakosságának ellátásával és a szolgáltatásokkal kapcsolatos alapvető feladatokat;

b) gyakorolja mindazokat a hatásköröket, amelyek a megyei tanácsokat is megilletik, és ellátja azokat a helyi tanácsi feladatokat, amelyek több kerületet együttesen érintenek;

c) elfogadja a főváros általános rendezési tervét, és gondoskodik végrehajtásáról.

(2) A fővárosi tanács, az érintett megyék tanácsaival együttesen összehangolja a fővárosi és a főváros-környéki fejlesztési terveket.

(3) A fővárosi tanács elrendelheti, hogy egyes kerületi szakigazgatási feladatokat meghatározott kerület vagy kerületek összevontan lássanak el.

17. §. (1) A fővárosi kerületi tanács feladata és hatásköre általában megegyezik a helyi tanácséval. A kerületi tanácsok, jogszabályokban meghatározott feltételek mellett, a lakosság alapfokú ellátását meghaladó intézményeket és a kerület lakosságának szükségleteit kielégítő vállalatokat is létrehozhatnak.

(2) A fővárosi és a kerületi, valamint a kerületek közötti érdekeket — a kerületek eltérő sajátosságaira figyelemmel — a fővárosi tanács hangolja össze. Ennek érdekében egyeztet a kerületi tanácsokkal a fejlesztésre és a lakosság ellátására vonatkozó terveket.

(3) A fővárosi tanácsnak a fővárosi kerületi tanácsok véleményét előzetesen ki kell kérnie a kerület fejlesztését és ellátását érintő, jelentősebb állásfoglalásaival kapcsolatban.

18. §. A fővárosi és a fővárosi kerületi tanácsokra, valamint szerveikre vonatkozó hatásköri és szervezeti kérdések szabályozásakor figyelembe kell venni sajátos helyzetüket.

A tanács hatáskörének átruházása

19. §. (1) A tanács, jogszabályban meghatározott keretek között, a végrehajtó bizottságra átruházhatja egyes hatáskörök gyakorlását. E hatáskör gyakorlásával kapcsolatban a végrehajtó bizottságnak utasítást adhat, határozatait megsemmisítheti vagy megváltoztathatja.

(2) Ha a végrehajtó bizottság jogszabályban megállapított saját hatáskörében járt el — kivéve a tanácsrendeletben megállapított hatáskörét —, a tanács a végrehajtó bizottság határozata ellen előterjesztéssel fordulhat a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottságához, illetőleg a Minisztertanácshoz, jogszabálysértés esetén pedig fel is függesztheti a határozat végrehajtását.

(3) A helyi tanács a fővárosi, illetőleg a megyei tanács végrehajtó bizottságának a törvényességi felügyelet körében hozott sérelmes határozata ellen előterjesztést tehet a Minisztertanácshoz.

20. §. (1) A tanács hatásköréből nem ruházhatja át:

- országos jelentőségű kérdésekben való állásfoglalást [9. § (2) bek.];
- szervezete létrehozását és irányítását [12. § (1) és (2) bek];
- a helyi tanács bevételeinek meghatározását [11. § (5) bek.];
- a fejlesztési programok, tervek, középtávú pénzügyi terv és költségvetés meghatározását [11. § (3) bek. a) pont];
- a helyi tanács tevékenysége fő irányvonalának meghatározását [15. § c) pont];
- az általános rendezési terv elfogadását [10. § (2) bek., 16. § (1) bek. c) pont];
- a tanácsrendelet alkotását (34. §);
- a választásokat és kinevezéseket.

(2) A tanács nem ruházhatja át a népi ülnökök és a népi ellenőrzési bizottságok tagjainak, ez utóbbiak tisztségviselőinek választását (13. §), továbbá hatósági jogkörét.

(3) A községi tanács nem ruházhatja át a hitelek felvételére [11. § (3) bek. c) pont], valamint az intézmények és vállalatok létrehozására (14. §), továbbá ezek jogállásának megváltoztatására [11. § (6) bek.] vonatkozó hatáskörét sem.

III. Fejezet

A TANÁCSOK ÉS A NEM TANÁCSI SZERVEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Együttműködés a tömegszervezetekkel

21. §. A tanácsok, feladataiknak eredményes ellátása érdekében, — különösen a lakossággal való szoros kapcsolat fenntartása, a szükségletek, és igények megismerése, a tanács felvilágosító és nevelő munka, valamint a társadalmi ellenőrzés hatékonyságának növelése végett — rendszeresen és sokoldalúan együttműködnek a Hazafias Népfront bizottságaival, a tömegszervezetekkel és a lakosság más szervezeteivel.

Együttműködés a nem tanácsi szervekkel

22. §. (1) A terület- és településfejlesztést, a lakosság szükségleteinek kielégítését szolgáló feladatok megoldásában a tanácsi és a nem tanácsi szervezetek kölcsönösen együtt kell működniük.

(2) A tanácsok ellenőrizhetik — a fegyveres testületeket kivéve — a nem tanácsi szerveknél a dolgozók érdekében hozott művelődésügyi, egészségügyi, szociális és munkaügyi jogszabályok megtartását, és beszámolót kérhetnek tőlük.

(3) A tanácsok a nem tanácsi szervekkel intézményeket hozhatnak létre és működtethetnek.

23. §. A helyi tanácsok a településfejlesztést és a lakosság ellátását szolgáló kérdésekben a nem tanácsi szervekkel összehangolják a tanács és a településen működő vagy odatelepülő szervek tevékenységét, beruházási terveiket; tájékoztatást kérhetnek tőlük a tanácsi tervezéshez szükséges adatokról, valamint a beruházások megvalósulásáról.

24. §. (1) A tanácsok beszámolót, tájékoztatást kérhetnek a nem tanácsi szervezetek a lakosság szükségletei kielégítését szolgáló tevékenységéről, és e tevékenységüket ellenőrzik.

(2) A tanács, illetőleg a végrehajtó bizottság a lakosságot érintő ügyekben felhívhat nem tanácsi szervezetet valamely fogvatékoság megszüntetésére vagy tevékenységük fejlesztésére; javaslatot tehet felelősségre vonásra. A felhívást, illetőleg a javaslatot a szervnek meg kell vizsgálnia, és annak eredményéről tájékoztatást kell adnia.

(3) A lakosság szükségleteit ellátó vállalat, intézmény létesítését, illetőleg működését érintő jelentős változás esetén a nem tanácsai szervek kötelesek előzetesen kikérni a tanács vagy a végrehajtó bizottság véleményét.

(4) A tanács köteles tájékoztatni a nem tanácsai szerveket a tevékenységüket érintő célkitűzésekről.

(5) A tanács köteles a nem tanácsai szerveknek a tanácsok tevékenységét vagy a lakosságot érintő javaslatait megvizsgálni és érdemben választ adni.

25. §. A fővárosi, a megyei tanácsok a területfejlesztési tevékenység összehangolása érdekében:

a) javaslatokat tehetnek a központi szervek felügyelete, illetőleg irányítása alatt álló vállalat és intézmény fejlesztésével kapcsolatosan;

b) véleményt adhatnak a lakosság ellátását érintő, a területükön megvalósuló fejlesztési tervekre;

c) kezdeményezhetik a több szerv által közösen létesítendő beruházások megvalósítását.

Kapcsolat a bírósággal, ügyészséggel és rendőrséggel

26. §. (1) A bíróság működésének tapasztalatairól, az ügyészség a törvényesség helyzetéről tájékoztatja a tanácsot vagy a végrehajtó bizottságot.

(2) A rendőrség a közrend és a közbiztonság helyzetéről beszámol a tanácsnak vagy a végrehajtó bizottságnak.

IV. Fejezet

A TANÁCS MŰKÖDÉSE

A tanács testületi működése

27. §. A tanács a választási törvényben meghatározott szabályok szerint választott testület.

28. §. (1) A tanács rendeletben állapítja meg saját, valamint szerveinek szervezeti és működési szabályzatát; ehhez a Minisztertanács irányelveket ad.

(2) A tanács szervezeti és működési szabályzatát a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottsága, illetőleg a Minisztertanács hagyja jóvá.

29. §. (1) A tanács hatáskörét ülésein gyakorolja.

(2) A tanács szükség szerint, de évenként legalább négy alkalommal tart ülést.

(3) A tanács ülése nyilvános. A tanács zárt ülést is elrendelhet.

30. §. (1) A tanácsot a végrehajtó bizottság hívja össze.

(2) A tanácsot össze kell hívni a tanácstagok egynegyedének indítványa alapján is.

(3) A tanács összehívását és meghatározott napirend megtárgyalását a Minisztertanács, illetőleg a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottsága is elrendelheti.

31. §. (1) A tanács ülését a tanácselnök vezeti,

(2) A tanács határozatképes, ha az ülésen a tanács tagok többsége jelen van. Határozatképtelenség esetén a tanácsot ismét össze kell hívni.

(3) A határozathozatalhoz a jelenlevő tanács tagok többségének szavazata szükséges. Szavazati egyenlőség esetén a tanácselnök szavazata dönt,

(4) A tanács tagok többségének szavazata szükséges:

a) a tanács hatáskörébe utalt választáshoz és kinevezéshez;

b) a terv és a költségvetés megállapításához, a költségvetési beszámoló elfogadásához;

c) tanácsrendelet alkotásához;

d) összeférhetetlenség megállapításához;

e) az általános rendezési terv elfogadásához;

f) hitel felvételéhez;

g) ha azt jogszabály előírja.

(5) A tanács rendelkezéseit nyílt szavazással hozza. Jogszabály titkos szavazást is előírhat.

32. §. (1) A tanács ülésén tanácskozási joggal vehet részt az, akit törvény, törvényerejű rendelet, minisztertanácsai rendelet és határozat vagy a tanács szervezeti és működési szabályzata megjelöl, valamint az, akit az ülésre a végrehajtó bizottság meghívott.

(2) A végrehajtó bizottság titkára és a szakigazgatási szervek vezetői a tanácsülésen kötelesek résztvenni és az ügykörüket érintő kérdésekre felvilágosítást adni. A végrehajtó bizottság titkárát és a szakigazgatási szerv vezetőjét akkor is megilleti tanácskozási jog, ha nem tanácstag.

A tanács rendelkezései

33. §. A tanács rendeletet alkot vagy határozatot hoz.

34. §. (1) A tanács rendeletet alkothat jogszabály végrehajtására, valamint jogi rendezést igénylő társadalmi viszonyok szabályozására. A tanácsrendeletet a helyben szokásos módon ki kell hirdetni. A tanács rendelete működési területén mindenkire kötelező.

(2) A tanács a lakosság jogait és kötelességeit érintő magatartási szabályt csak tanácsrendeletben állapíthat meg.

(3) A tanácsrendeletet a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottságához, illetőleg a Minisztertanácshoz kell felterjeszteni. Ha a fővárosi,

megyei tanács végrehajtó bizottsága, illetőleg a Minisztertanács nem nyilatkozik, a tanácsrendeletet a felterjesztéstől számított harminc nap elteltével ki lehet hirdetni.

A falugyűlés

35. §. (1) A községi tanács a lakosság tájékoztatása és véleményének megismerése végett falugyűlés elé terjesztheti a község életében alapvető jelentőségű kérdéseket.

(2) A közös tanácsú községekben a közös tanács munkájáról szóló tájékoztató megvitatására, falugyűlést kell összehívni.

V. Fejezet

A TANÁCSSTAG

A tanácsstag joga és kötelessége

36. §. (1) A tanácsstagi munka a választók bizalmán alapuló, megtisztelő, közéleti tevékenység.

(2) A tanácsstag választására és visszahívására vonatkozó szabályokat a választásokról szóló törvény állapítja meg.

(3) A tanács minden tagjának azonos jogai és kötelességei vannak.

(4) A tanácsstag hivatalos személy.

37. §. (1) A tanácsstag joga, hogy választóinak, illetőleg a megválasztó tanácsnak képviseletében részt vegyen a tanács tevékenységében. Ennek megfelelően:

a) részt vesz a tanácsrendelet és határozat meghozatalában;

b) megválasztható a tanács bármely tisztségére és bizottságába;

c) képviselheti megbízás alapján a tanácsot;

d) a tanács vagy a végrehajtó bizottság elé terjeszthet megvizsgálás végett közérdekű kérdést és javaslatot;

e) a tanács ülésén, vagy más alkalommal a végrehajtó bizottságtól, a tisztségviselőktől, a szakigazgatási és egyéb helyi szervek vezetőitől felvilágosítást kérhet a tanácsi hatáskörbe tartozó ügyekben, erre a kérdezett a tanács ülésén vagy tizenöt napon belül válaszolni köteles.

(2) A helyi tanács tagja összehívhatja választóinak gyűlését.

(3) A tanácsstag költségtérítésre és a tanács működési területén díjtalan utazásra jogosult.

38. §. (1) A tanácsstag köteles:

a) képviselni a választókerülete, illetőleg a település lakosságának érdekeit;

b) tevékenyen részt venni a tanács munkájában és elvégezni a rábízott feladatokat;

c) olyan magatartást tanúsítani, amely méltóvá

teszi a közéleti tevékenységre, választóinak bizalmára;

d) személyes példamutatással közreműködni az állami és a munkafegyelem szilárdításában, a közéleti tisztaság és a társadalmi tulajdon védelmében, az állampolgárok jogainak biztosításában, a törvényesség, a szocialista együttélés szabályainak megtartásában;

e) a közérdeket figyelembe véve teljesíteni választóinak megbízásait, előmozdítani az állampolgárok jogos panaszainak orvoslását;

f) közvetlen és rendszeres kapcsolatot tartani a lakossággal, bevonni a lakosságot a tanácsi feladatok megoldásába.

(2) A helyi tanácsstag legalább évenként köteles beszámolni választóinak a tanács munkájáról és saját tanácsstagi tevékenységéről.

(3) A helyi tanács az általa megválasztott tanácsstagot beszámoltatja tevékenységéről, a tanácsstag tájékoztatást ad a fővárosi, megyei tanács munkájáról.

39. §. (1) A tanácsstag, e minőségében kifejtett tevékenysége miatt, csak összeférhetlenség megállapítása után vonható büntetőjogi felelősségre.

(2) A tanácsstagot a tanács és szervei működésével kapcsolatos tanácsstagi kötelességeinek ellátása végett a munkavégzés alól a szükséges időtartamra fel kell menteni és ez időre járó átlagkeresetét meg kell téríteni.

(3) Ha a tanácsstagot hátrányos vagy sérelmes intézkedés éri tanácsstagi tevékenysége miatt, őt megfelelő erkölcsi és anyagi elégtétel illeti meg.

Az összeférhetlenség

40. §. (1) Minden politikai, gazdasági vagy egyéb tevékenység, illetőleg magatartás, amely ellentétben áll a nép érdekeivel, összeférhetetlen a tanácsstagsággal.

(2) Ha a fővárosi, illetőleg a megyei tanács összeférhetlenséget állapít meg olyan tagjáról, aki egyben helyi tanácsnak is tagja, az összeférhetlenség megállapítása a helyi tanácsstagságot is megszünteti.

(3) Ha a helyi tanács összeférhetlenséget állapít meg olyan tagjáról, aki egyben a fővárosi vagy a megyei tanácsnak is tagja, egyidejűleg visszahívja őt a fővárosi, illetőleg a megyei tanácsból.

VI. Fejezet

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG

A végrehajtó bizottság feladata és jogállása

41. §. (1) A végrehajtó bizottság feladatai: a jogszabályok végrehajtása; az országos és a helyi érdek egybehangolt érvényesítése; az ágazati fel-

adatok érvényesítése; a tanács üléseinek előkészítése, rendelkezései végrehajtásának szervezése; a szakigazgatási szervek és az alsóbb fokú végrehajtó bizottságok közvetlen irányítása; a tanácsi vállalatok felügyelete, a tanácsi intézmények irányítása; együttműködés a nem tanácsi szervekkel.

(2) A végrehajtó bizottság a megválasztó tanácsnak és a felettes végrehajtó bizottságnak, illetőleg a Minisztertanácsnak alárendelten működik.

42. §. (1) A végrehajtó bizottság tagjai: a tanácselnök, tanácselnök-helyettes, a tanács által a tanácsstagok közül megválasztottak és a végrehajtó bizottság titkára.

(2) A végrehajtó bizottság tagja a tanácsülésen esküt tesz.

(3) A végrehajtó bizottság tagjainak állandó, tevékeny részvételével oldja meg feladatait. Tagjai részt vesznek a határozatok előkészítésében, meghozatalában, végrehajtásuk megszervezésében és ellenőrzésében.

A végrehajtó bizottság hatásköre

43. §. (1) A végrehajtó bizottság a tanács működésével kapcsolatban:

- a) előkészíti a tanács ülését;
- b) szervezi és ellenőrzi a tanács rendeleteinek és határozatainak végrehajtását;
- c) elősegíti a tanács tagjainak és bizottságainak munkáját.

(2) A végrehajtó bizottság szakigazgatási szervezetének irányítása körében

a) összehangolja és ellenőrzi szakigazgatási szervezetének tevékenységét, felelős e tevékenység törvényességéért, eredményességéért; gondoskodik a szaksterű és gyors ügyintézéséről;

b) beszámoltatja a szakigazgatási szerv vezetőjét;

c) megsemmisítheti vagy megváltoztathatja a szakigazgatási szerv jogszabályt vagy a lakosság érdekeit sértő rendelkezését, ha jogszabály másként nem rendelkezik;

d) dönt kinevezési ügyekben.

(3) A végrehajtó bizottság, jogszabályban meghatározott keretek között, átruházhatja szerveire egyes hatáskörök gyakorlását.

(4) A végrehajtó bizottság előterjesztést tehet a felettes végrehajtó bizottsághoz és a felsőbb fokú szakigazgatási szervhez, illetőleg a Minisztertanácshoz, a miniszterhez, országos hatáskörű szerv vezetőjéhez; a felsőbb fokú szakigazgatási szerv vezetőjét, illetőleg a minisztert, országos hatáskörű szerv vezetőjét vizsgálat elrendelésére kérheti fel.

44. §. (1) A városi tanács végrehajtó bizottsága kinevezi a tanácsi vállalatok, intézmények vezetőit, valamint vezető állású dolgozóit.

(2) A végrehajtó bizottság a kinevezésekről beszámol a tanácsnak.

45. §. A fővárosi, illetőleg a megyei tanács végrehajtó bizottsága:

a) törvényességi felügyeletet gyakorol a helyi tanács tevékenysége felett; megsemmisíti jogszabálysértő rendeletét vagy határozatát;

b) elrendelheti a helyi tanács ülésének összehívását;

c) irányítja a helyi tanács végrehajtó bizottságának tevékenységét; indokolt esetben javasolhatja visszahívását;

d) utasíthatja jogszabályban megállapított hatáskörében a helyi tanács végrehajtó bizottságát;

e) jelöli a helyi tanács végrehajtó bizottságának titkárát, felette fegyelmi jogkört gyakorol;

f) megsemmisíti a helyi tanács végrehajtó bizottságának jogszabálysértő határozatát.

A végrehajtó bizottság megbízásának tartama

46. §. (1) A végrehajtó bizottság a tanács megbízásának lejárta után addig folytatja működését, amíg az újonnan megválasztott tanács végrehajtó bizottságot nem választ.

(2) A végrehajtó bizottság az újonnan megválasztott tanács első ülését annak megválasztásától számított tizenöt napon belüli időpontra köteles összehívni; az ülésen az új végrehajtó bizottságot meg kell választani.

A végrehajtó bizottság felelőssége

47. §. (1) A végrehajtó bizottság működésének eredményességéért tagjai testületileg és egyénileg felelősek.

(2) A végrehajtó bizottság köteles beszámolni működéséről a megválasztó tanácsnak és a felettes végrehajtó bizottságnak, illetőleg a Minisztertanácsnak.

A végrehajtó bizottság működése

48. §. (1) A végrehajtó bizottság szükség szerint, de legalább havonként tart ülést. A végrehajtó bizottságot a tanácselnök hívja össze.

(2) A végrehajtó bizottság ülése nem nyilvános.

(3) A végrehajtó bizottságot a tanács, a felettes végrehajtó bizottság, illetőleg a Minisztertanács határozata alapján, továbbá a végrehajtó bizottság tagjai egyharmadának indítványára össze kell hívni.

(4) A községi tanács — jogszabályban meghatározott esetben — a megyei tanács végrehajtó bizottságának hozzájárulásával nem választ végrehajtó bizottságot. A végrehajtó bizottsági hatáskört ilyen esetben a községi tanácselnök, a végrehajtó bizottság titkára és egy tanácstag együttesen gyakorolja.

49. §. (1) A végrehajtó bizottság határozatképes, ha az ülésen tagjainak többsége jelen van.

(2) A határozathozatalhoz a jelenlevő végrehajtó bizottsági tagok többségének szavazata szükséges. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

50. §. (1) A végrehajtó bizottság határozatot hoz.

(2) A végrehajtó bizottság jogszabály végrehajtásaként halaszthatatlan esetben, általános érvényű határozatot is hozhat, amelyet a helyben szokásos módon ki kell hirdetni és róla a tanácsot tájékoztatni kell.

VII. Fejezet

TISZTSÉGVISELŐK

A tanácselnök és tanácselnök-helyettes

51. §. (1) A helyi tanácselnök és tanácselnök-helyettes választására a Hazafias Népfront helyi bizottsága tesz javaslatot, de joga van erre bármelyik tanácstagnak is.

(2) A helyi tanácselnök és tanácselnök-helyettes visszahívását a Hazafias Népfront helyi bizottsága, a fővárosi, illetőleg a megyei tanács végrehajtó bizottsága vagy a helyi tanács tagja kezdeményezheti.

(3) A helyi tanácselnök és tanácselnök-helyettes felett a fegyelmi jogkört a fővárosi, illetőleg a megyei tanács végrehajtó bizottsága gyakorolja. A fegyelmi eljárás a helyi tanács vagy végrehajtó bizottsága, illetőleg község esetén a járási hivatal elnöke kezdeményezésére indítható.

(4) A községi tanácselnöki tisztség társadalmi megbízatásban is betölthető.

52. §. (1) A fővárosi, a megyei tanácselnök, a tanácselnök-helyettes választására és visszahívására a Hazafias Népfront bizottsága tesz javaslatot. A visszahívást a végrehajtó bizottság is kezdeményezheti. A megválasztáshoz és a visszahíváshoz a Minisztertanács jóváhagyása szükséges.

(2) A fővárosi, a megyei tanácselnök és tanácselnök-helyettes felett a fegyelmi jogkört a Minisztertanács gyakorolja. A fegyelmi eljárást a tanács vagy végrehajtó bizottsága is kezdeményezheti.

53. §. (1) A tanácselnök:

a) biztosítja a tanács munkában az állami feladatok végrehajtását, a lakosság érdekeinek érvényesítését;

b) vezeti a tanács üléseit;

c) elősegíti és összehangolja a tanács bizottságainak tevékenységét;

d) szervezi a lakosság közreműködését a tanács feladatok végrehajtására;

e) kapcsolatot tart a tanácstagokkal, bevonja őket a tanács feladatok megoldásába;

f) összehívja a végrehajtó bizottságot, és vezeti üléseit;

g) általános felügyeletet gyakorol a szakigazgatási szervek felett;

h) rendszeres kapcsolatot tart a nem tanács szervek vezetőivel;

i) ellátja a rábízott honvédelmi feladatokat;

j) képviseli a tanácsot és a végrehajtó bizottságot.

(2) A tanácselnök a végrehajtó bizottság ülései között halaszthatatlan esetben döntést hozhat a végrehajtó bizottság hatáskörében; erről a végrehajtó bizottság legközelebbi ülésén be kell számolnia.

54. §. (1) A tanácselnök-helyettes feladatait a tanács szervezeti és működési szabályzatában határozza meg. Ebben a körben:

a) helyettesíti a tanácselnököt; több helyettes közül az általános helyettest a tanács jelöli ki;

b) segíti a tanácselnököt feladatainak ellátásában, közreműködik a tanács szervek irányításával, működésével, a területi elv érvényesítésével és ágazati feladatok összehangolásával kapcsolatos tevékenység ellátásában.

(2) A tanácselnök-helyettesi tisztség társadalmi megbízatásban is betölthető.

A végrehajtó bizottság titkára

55. §. (1) A végrehajtó bizottság titkára:

a) gondoskodik arról, hogy a tanács szervek a jogszabályoknak megfelelően lássák el feladataikat; jogszabálysértés megszüntetéséről és orvoslásáról intézkedik, illetőleg intézkedést kezdeményez;

b) részt vesz a tanács üléseinek előkészítésében, előkészíti a végrehajtó bizottság üléseit, szervezi és ellenőrzi rendelkezéseik végrehajtását; gondoskodik a tanácsrendeleteknek és a végrehajtó bizottság általános érvényű határozatainak kihirdetéséről; közreműködik a tanács munká szervezésében;

c) ellenőrzi a szakigazgatási szervezet hatósági tevékenységét;

d) felelős feladatai ellátásáért a tanácsnak, a végrehajtó bizottságnak és a tanácselnöknek;

e) vezeti a községben a szakigazgatási szervet.

(2) A fővárosi, megyei és a megyei városi tanács végrehajtó bizottságának titkára elbírálja a fővárosi, a megyei és a megyei városi szakigaz-

gatási szervek másodfokú hatósági határozatai ellen benyújtott államigazgatási panaszokat.

(3) A fővárosi, megyei és a megyei városi tanács végrehajtó bizottságának titkára dönt a szabálysértés miatt kiszabott pénzbírság elengedéséről.

VIII. Fejezet

A TANÁCS BIZOTTSÁGAI

A bizottság feladatai

56. §. (1) A tanács feladatainak eredményesebb ellátására állandó vagy ideiglenes bizottságokat alakít.

(2) A bizottság beszámol működéséről a tanácsnak.

57. §. A bizottság javaslattevő, véleményező, előkészítő, ellenőrző, összehangoló szerv. Ennek keretében különösen:

a) összehangolja a tanács működési területén mind az ágazaton belüli, mind a több ágazat közötti tevékenységet; intézkedéseket kezdeményez, irányelveket dolgoz ki és ajánlásokkal fordul az érdekelt tanácsi szervekhez;

b) közreműködik a tanácsi tervek és fejlesztési programok kidolgozásában, megvalósításában;

c) véleményezi a tanács és a végrehajtó bizottság elé kerülő fontosabb előterjesztéseket;

d) figyelemmel kíséri és ellenőrzi a szakigazgatási szervek, valamint a tanácsi vállalatok és intézmények tevékenységét; tanulmányozza fejlesztésük lehetőségeit;

e) ellenőrzi a tanács hatáskörébe tartozó kérdésekben a nem tanácsi — különösen a lakosság el-látásában részt vevő — szervek tevékenységét;

f) szervezi a lakosság közreműködését a tanácsi feladatok végrehajtásában.

58. §. A tanácsi és nem tanácsi szervek kötelesek a bizottság tevékenységét elősegíteni, javaslatait megvizsgálni és állásfoglalásukat a bizottsággal közölni.

59. §. (1) A tanács az alakuló ülésen a megválasztott tanácsstagok közül ügyrendi bizottságot alakít a tanácsstagok megbízatásának, összeférhetlenségi ügyeinek vizsgálatára.

(2) A tanács tagjai sorából számvizsgáló bizottságot alakít a gazdálkodásról szóló éves beszámoló ellenőrzésére.

(3) Törvény, törvényerejű rendelet, miniszter-tanácsi rendelet és határozat egyéb bizottság alakítását is előírhatja.

A bizottság tagjai

60. §. (1) A bizottság elnökét és tagjait a tanács választja. A bizottság legalább három tagból áll.

(2) A bizottság elnöke és tagjainak többsége csak tanács-tag lehet. A bizottság tagjainak jogai és kötelességei azonosak.

(3) A bizottság, feladatainak eredményes ellátása érdekében, munkájába bevonhat nem bizottsági tagot is.

A tanács-tagi csoport

61. §. A tanács területi csoportot hozhat létre tagjaiból szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátására.

IX. Fejezet

A SZAKIGAZGATÁSI SZERVEK

A szakigazgatási szerv feladata, jogállása

62. §. A tanácsi hatáskörbe tartozó szakigazgatási feladatokat a végrehajtó bizottság szakigazgatási szervei látják el. Egyes szakigazgatási feladatokat azonban jogszabály a tanács, illetőleg a végrehajtó bizottság hatáskörébe utalhat.

63. §. (1) A szakigazgatási szervnek önálló irányítási, felügyeleti és hatósági jogköre van.

(2) A szakigazgatási szerv a végrehajtó bizottságnak közvetlenül alárendelten működik.

(3) A végrehajtó bizottság a szakigazgatási szervet meghatározott költségvetési előirányzat és bér-alap felett rendelkezési joggal ruházhatja fel.

64. §. (1) A szakigazgatási szerv vezetője:

a) felel a tanács és a végrehajtó bizottság előtt a szerv munkájáért;

b) közvetlen felügyeletet gyakorol a tanácsi vállalatok felett és irányítja az intézményeket;

c) dönt a hatáskörébe utalt kinevezési ügyekben.

(2) A fővárosi és a megyei szakigazgatási szerv vezetője kinevezi a tanácsi vállalatok és intézmények vezetőit, valamint vezető állású dolgozóit.

A községi szakigazgatási szerv

65. §. (1) A községben egységes szakigazgatási szerv működik.

(2) A községi szakigazgatási szerv ügyintézőit a végrehajtó bizottság, egyéb dolgozóit a végrehajtó bizottság titkára nevezi ki.

Járási hivatal

66. §. (1) Járásban a tanácsi hatáskörbe tartozó államigazgatási feladatokat a járási hivatal látja el, mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának egységes, önálló hatáskörű szerve.

(2) Városkörnyéki község tekintetében a járási hivatalt vagy annak elnökét megillető hatáskört a városi tanács végrehajtó bizottságának titkára, illetőleg szakigazgatási szervei gyakorolják.

Kerületi hivatal

67. §. A megyei városi tanács kerületi hivatalt hoz létre első fokú hatósági ügyek és egyéb feladatok ellátására.

Szakigazgatási kirendeltség

68. §. A helyi tanács az általa meghatározott feladatok ellátására szakigazgatási kirendeltséget létesíthet.

A helyi szakigazgatási tevékenység irányítása

69. §. (1) A helyi szakigazgatási tevékenységet a helyi tanács végrehajtó bizottsága útján a fővárosi, illetőleg a megyei tanács végrehajtó bizottságának szakigazgatási szervei irányítják. E tevékenységük körében:

- a) szakmai irányelveket és elvi állásfoglalásokat adnak ki;
- b) figyelemmel kísérik és ellenőrzik a jogszabályok végrehajtását, az ágazati feladatok érvényesülését; tapasztalataikról tájékoztatják a végrehajtó bizottságot;
- c) adatokat, beszámolót kérnek a tájékoztatás meghatározott rendjében;
- d) kezdeményezik a helyi tanács jogszabálysértő rendeletének vagy határozatának megsemmisítését;
- e) halasztó hatályú előterjesztést tehetnek saját végrehajtó bizottságukhoz a helyi tanács végrehajtó bizottságának jogszabálysértő határozatával szemben.

(2) A fővárosi és a megyei szakigazgatási szerv vezetője:

- a) a hatósági ügyintézés felügyelete körében gyakorolja a részére jogszabályban megállapított jogokat;
- b) törvényben, törvényerejű rendeletben, minisztertanácsi rendeletben és határozatban meghatározott esetben utasítást adhat a helyi szakigazgatási szerv vezetőjének.

X. Fejezet

A TANÁCSOK KÜZPONTI IRÁNYÍTÁSA

Az Országgyűlés irányító tevékenysége

70. §. Az Országgyűlés meghatározza a tanácsok fő feladatait, szervezetük és működésük alapvető szabályait és anyagi eszközeit; ellenőrzi a törvények végrehajtását.

Az Elnöki Tanács hatásköre

71. §. (1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa alkotmányos felügyeletet gyakorol a tanácsok felett. Ebben a körben:

- a) kitűzi a tanácstagok általános választását;
- b) gondoskodik a tanácsok önkormányzati jogainak védelméről;
- c) felosztatja azt a tanácsot, amelynek működése az Alkotmányba ütközik, vagy a nép érdekeit súlyosan veszélyezteti; kitűzi az új tanács megválasztásának időpontját.

(2) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dönt községnek várossá vagy városnak megyei várossá nyilvánításáról; fővárosi kerület szervezéséről; járás létesítéséről és székhelyének kijelöléséről, községalakításról, egyesítésről és községi közös tanácsok szervezéséről.

A Minisztertanács irányító tevékenysége

72. §. (1) A Minisztertanács irányítja a tanácsokat, ellátja a tanácsok tevékenysége törvényességének felügyeletét. Ebben a körben különösen:

- a) általános elvi irányítást gyakorol;
- b) figyelemmel kíséri, elemzi és ellenőrzi a tanácsok tevékenységét;
- c) megsemmisíti a fővárosi, megyei tanácsnak jogszabályt vagy a társadalom érdekét sértő rendeletét, határozatát;
- d) dönt a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottsága és a helyi tanács között keletkezett vitában;
- e) dönt a miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője és a fővárosi, megyei tanács, illetőleg végrehajtó bizottság között keletkezett vitában;
- f) irányítja a fővárosi és a megyei tanács végrehajtó bizottságát;
- g) megsemmisíti a fővárosi és a megyei tanács végrehajtó bizottságának jogszabályt vagy a társadalom érdekeit sértő határozatát;
- h) jóváhagyja a fővárosi, megyei tanácselnök és tanácselnök-helyettes megválasztását és visszahívását;
- i) jelöli a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottságának titkárát;
- j) gyakorolja a fegyelmi jogkört a fővárosi, megyei tanácselnök, tanácselnök-helyettes és a végrehajtó bizottság titkára felett.

(2) A Minisztertanács dönt községnek, városnak, járásnak megyék közötti, községnek járások közötti átcsatolásáról; községnek városkörnyéki községgé nyilvánításáról; megyehatárt is módosító területrész átcsatolásáról; államigazgatási helynevekről.

(3) Ha a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a tanácsot felosztatja, az új tanács végrehajtó bizottságának megválasztásáig a Minisztertanács ideiglenes végrehajtó bizottságot jelöl ki.

A Minisztertanács Tanácsai Hivatala.

73. §. A Minisztertanács Tanácsai Hivatala önálló, országos hatáskörű szerv. A Minisztertanács a tanácsok irányítását a Hivatal közreműködésével látja el.

A miniszter kapcsolata a tanácsokkal

74. §. (1) A miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője feladatkörében figyelemmel kíséri és segíti a tanács tevékenységét. Kezdeményezheti a tanács jogszabályt vagy a társadalom érdekét sértő rendeletének, határozatának megsemmisítését.

(2) A szakigazgatási tevékenység központi irányítását a miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője látja el a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottsága útján.

(3) A miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője:

a) meghatározza jogszabályok kiadásával a gazdasági, lakás- és kommunális ellátási, művelődésügyi, egészségügyi és szociálpolitikai feladatokat, illetőleg szabályozza a tanácsai tervezési, pénzgazdálkodási és munkaügyi tevékenységet;

b) megállapítja a szakigazgatási feladatokat, hatásköröket és hatósági jogköröket;

c) figyelemmel kíséri és ellenőrzi a jogszabályok végrehajtását, az ágazati feladatok érvényesülését; tapasztalatairól tájékoztatja a végrehajtó bizottságot; felhívja a szükséges intézkedések megtételére; véleményeltérés esetén döntés végett a Minisztertanácshoz fordulhat;

d) adatokat, beszámolókat kérhet;

e) halasztó hatályú előterjesztést tehet a Minisztertanácshoz a végrehajtó bizottság jogszabálysértő határozatával szemben;

f) meghatározza a szakigazgatási feladatot elvégző dolgozóakra vonatkozó képesítési feltételeket, és továbbképzésük rendszerét;

g) a hatósági ügyintézés felügyeletének körében gyakorolja a részére jogszabályban megállapított jogokat.

(4) Törvényben, törvényerejű rendeletben, minisztertanácsai rendeletben és határozatban meghatározott esetekben a miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője közvetlen utasítást adhat a szakigazgatási szervnek.

XI. Fejezet

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK**Hatálybalépés**

75. §. (1) E törvény az 1971. évi általános választások napján lép hatályba.

(2) Az 1949. évi XX. törvénynek a tanácsokra

vonatkozó rendelkezései e törvény szabályainak megfelelően módosulnak.

(3) E törvény hatálybalépésével hatályát veszti

a) a tanácsokról szóló 1954. évi X. törvény;

az építésügyről szóló 1964. évi III. törvény 25. §-a;

az igazgatási területszervezésről szóló 1954. évi 9. számú törvényerejű rendelet;

az egyes tanácsoknál végrehajtó bizottsági ki-
rendeltség szervezéséről szóló 1955. évi 19. szá-
mú törvényerejű rendelet;

a tanácsszervek tevékenységének továbbfejlesz-
téséről szóló 1965. évi 8. számú törvényerejű
rendelet,

b) A Népköztársaság Elnöki Tanácsának

a fővárosi, megyei, megyei jogú városi, járási,
járási jogú városi és fővárosi (városi) kerületi ta-
nács üléseinek előkészítéséről, összehívásáról és
tanácskozásának rendjéről szóló 1954. évi 16. szá-
mú határozata;

a községi tanács üléseinek előkészítéséről, ösz-
szehívásáról és tanácskozásának rendjéről szóló
1954. évi 17. számú határozata;

a fővárosi, megyei, megyei jogú városi, járási,
járási jogú városi és fővárosi (városi) kerületi ta-
nácsok bizottságairól szóló 1954. évi 18. szá-
mú határozata;

a községi tanács bizottságairól szóló 1954. évi
19. számú határozata;

a tanács tagok összeférhetetlenségére vonatkozó
szabályok megállapításáról szóló 1955. évi 3. szá-
mú határozata;

a tanács és a tanács alá nem rendelt szervek
kapcsolatának irányelveiről szóló 1955. évi 11.
számú határozata.

(4) Az államigazgatási eljárás általános szabá-
lyairól szóló 1957. évi IV. törvény 65. § (2) be-
kezdése, a szabálysértésekről szóló 1968. évi I.
törvény 70. § (2) bekezdése, valamint 75. § b)
pontja e törvény 55. § (2) és (3) bekezdése szer-
int módosul.

(5) A lakosság községfejlesztési hozzájárulása
rendszeréről szóló 1967. évi 28. számú törvény-
erejű rendelet 1. § (6) bekezdése akként módosul,
hogy a községfejlesztési hozzájárulás tekintetében
az egyéni mérséklés és törlés a végrehajtó
bizottság hatáskörébe tartozik.

(6) Az alsófokú oktatási intézményekről szóló
1962. évi 14. számú törvényerejű rendelet 6.
§-ának (1) bekezdése e törvény 14. § (1) bekezdése
szerint módosul.

(7) Ha jogszabály az államhatalom helyi szer-
vére vagy annak tagjára tartalmaz rendelkezést,
helyette a tanácsot, illetőleg tanácstagot kell ér-
teni.

(8) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a
járási tanács és szervei, valamint a megyei jogú
városi kerületi tanács és szervei helyett a járási,
illetőleg a megyei városi kerületi hivatalt kell ér-
teni.

(9) E törvény végrehajtásáról a Minisztertanács, illetőleg szervezeti és működési szabályzatuk megalkotásával a tanácsok gondoskodnak.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

II. Főrészt

Miniszteri rendeletek

Az építésügyi és városfejlesztési miniszter 9/1971. (II. 19.) ÉVM számú rendelete

a felvonók építéséről, használatáról
és ellenőrzéséről szóló 8/1961. (XI. 16.) ÉM számú
rendelet módosításáról

A felvonók építéséről, használatáról és ellenőrzéséről szóló 8/1961. (XI. 16.) ÉM számú rendeletet (a továbbiakban: R.) az alábbiak szerint módosítom.

1. §.

A R. 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A személy- és teherfelvonók, valamint egyéb felvonóberendezések (a továbbiakban: felvonó) műszaki követelményeit a felvonók létesítésének műszaki követelményeire vonatkozó ÉSZ—11—70 jelű építésügyi ágazati szabvány állapítja meg.”

2. §.

A R.-ben szereplő „Felvonó Szabályzat”-on az ÉSZ—11—70 jelű építésügyi ágazati szabványt kell érteni.

3. §.

Ez a rendelet 1971. március hó 1-én lép hatályba; rendelkezéseit az ezt követően kezdődő felvonó szerelési munkáknál kell alkalmazni.

Bondor József s. k.,
építésügyi és városfejlesztési
miniszter

Az építésügyi és városfejlesztési miniszter

10/1971. (II. 19.) ÉVM—ÁH számú rendelete

a Felső-Tisza vidéki ár- és belvíz által megrongált lakóépületek újjáépítésével és helyreállításával kapcsolatos építési-szerelési munkák áráról szóló 17/1970. (VIII. 13.) ÉVM—ÁH számú rendelet egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről

Az 56/1967. (XII. 19.) Korm. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdése alapján — a belkereskedelmi miniszterrel, valamint az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §.

A 17/1970. (VIII. 13.) ÉVM—ÁH számú rendelet 1. §-a 1970. december hó 31. napjával hatályát veszti.

2. §.

Az állami vállalatokkal, a költségvetési üzemekkel és a szövetkezetekkel az árvíz és belvíz okozta épületkárok helyreállítására 1970. december hó 31. napja után kötött szerződésekben az építési-szerelési munkák ellenértékében a 44/1967. (Á T 1968. 1.) ÉVM—ÁH számú utasításban foglaltak alkalmazásával kell megállapodni.

Bondor József s. k.,
építésügyi és városfejlesztési
miniszter

Helyesbítés. A Magyar Közlöny 1971. február 10-1, 9. számában közzétett, a SZÖVOSZ, illetve az OKISZ érdekképviselőit tartalmazó szövetkezetek közös alapjainak képzéséről és a szövetségek fenntartási költségeinek elszámolásáról szóló 6/1971. (II. 10.) PM számú rendelet 1. számú mellékletében közölt képlet helyes szövege a következő:

Összes saját	Eszközlektési járulék fi-	Költség-
tisztava-	zetési kötelezettség alól	ként elszá-
gyon	mentesített eszközök	molt esz-
		közlektési
” Összes lekötött eszköz	Eszközlektési járulék fi-	járulék ”
	zetési kötelezettség alól	
	mentesített eszközök	

(Nyomdati hiba)

Szerkeszti: Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
Titkársága

Szerkesztésért felelős: dr. Kormos Géza

Kiadja: Lapkiadó Vállalat

Budapest, VII., Lenin körút 9—11. Telefon: 221—235

Felelős kiadó: Sala Sándor

Szerkesztőség: Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 78. IV. em.
Telefon: 121—592

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető: bármely postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi
Hírlap Irodánál

(Budapest, V., József nádor tér 1.)

közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással
K III 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra

Vásárolható: Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 78
Telefon: 316—173

Előfizetési díj: 1/4 évre 51,— Ft

Index: 25 544